

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY**
w Pułtusk, ul. 3 Maja 20
tel. 23 692 50 71, tel/fax 23 692 61 66

**INFORMACJA O STANIE
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU PUŁTUSKIEGO
ZA ROK 2015**

Pułtusk, luty 2016

SPIS TREŚCI

	Str.
I. WPROWADZENIE	3
II. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA	
1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.	4
2. Sytuacja epidemiologiczna chorób zawodowych	6
III. UWARUNKOWANIA ZDROWOTNE BYTOWANIA LUDNOŚCI	
1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia	8
2. Ocena jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli opartych na wodach powierzchniowych.	9
3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.	10
4. Stan sanitarny zakładów służby zdrowia.	14
5. Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych.	20
6. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych oraz jakość zdrowotna żywności.	22
7. Ocena higieniczna placówek oświatowo-wychowawczych.	27
8. Ocena narażenia w środowisku pracy	32
9. Nadzór nad prekursorami narkotyków i środkami zastępczymi.	43
IV. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.	47
V. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	64

I. WPROWADZENIE

Powiat pułtuski położony jest w północnej części Mazowsza. W skład powiatu wchodzi miasto Pułtusk i 7 gmin; Pokrzywnica, Winnica, Świercze, Gzy, Zatory, Obryte, Pułtusk, powierzchnia całkowita powiat wynosi 828,8 km², liczba ludności ogółem 51.436.

Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego. Naszym najważniejszym zadaniem jest stała troska o stan sanitarno-higieniczny i epidemiologiczny powiatu pułtuskiego.

Stan sanitarny to również profilaktyka połączona z oświatą zdrowotną. To także warunki życia, bezpieczeństwo żywienia, pracy, nauki i wypoczynku.

Nie tylko musimy, ale przede wszystkim, chcemy sprostać swoim obowiązkom. Na podstawie danych zebranych ze wszystkich komórek organizacyjnych Stacji przygotowaliśmy raport o stanie sanitarnym powiatu pułtuskiego za rok 2015.

II. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.

W 2015 roku opracowano 138 zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne, z tego 87 dotyczyło pokąsań przez zwierzęta (u 10 osób podjęto szczepienia p/wścieklicznie).

W porównaniu z rokiem 2014 sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie naszej działalności była korzystna i utrzymywała się na podobnym poziomie z analogicznym okresem. W roku 2015 zarejestrowano 9085 zachorowań grypopodobnych, w stosunku do roku 2014 nastąpił znaczny wzrost zachorowań grypopodobnych 6558 przypadków.

W roku 2015 zarejestrowano 1 nosiciela tymczasowego *Salmonelli enteritidis*.
W rejestrach Sekcji Epidemiologii wpisanych jest:

- 4 nosicieli stałych *Salmonelli typhi*;
- 3 nosicieli HBV;
- 8 nosicieli HCV.

Zarejestrowano 2 przypadki przewlekłego zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu C.

W roku sprawozdawczym wpisano do rejestru chorób przenoszonych drogą płciową 2 przypadki wczesnej kiły i 1 przypadek rzeżączki oraz zarejestrowano 1 przypadek zakażenia wirusem HIV.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 19 osób chorujących na boreliozę oraz 7 przypadków zachorowań na krztusiec.

W 2015 roku przeprowadzono 4 wizyty w Przychodni Rejonowej – Poradnia Pulmonologiczna w Pułtusku, ul. 3 Maja 5, dotyczące występowania przypadków gruźlicy u hodowców bydła. W analizowanym okresie czasu nie stwierdzono takiego zachorowania.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano żadnego ogniska zakażenia szpitalnego.

W 2015 roku ogółem zarejestrowano 6 przypadków zachorowań na gruźlicę prątkującą, prowadzono nadzór epidemiologiczny nad osobami z kontaktu z prątkującym chorym na gruźlicę. Nadzorem objęto 20 osób z kontaktu.

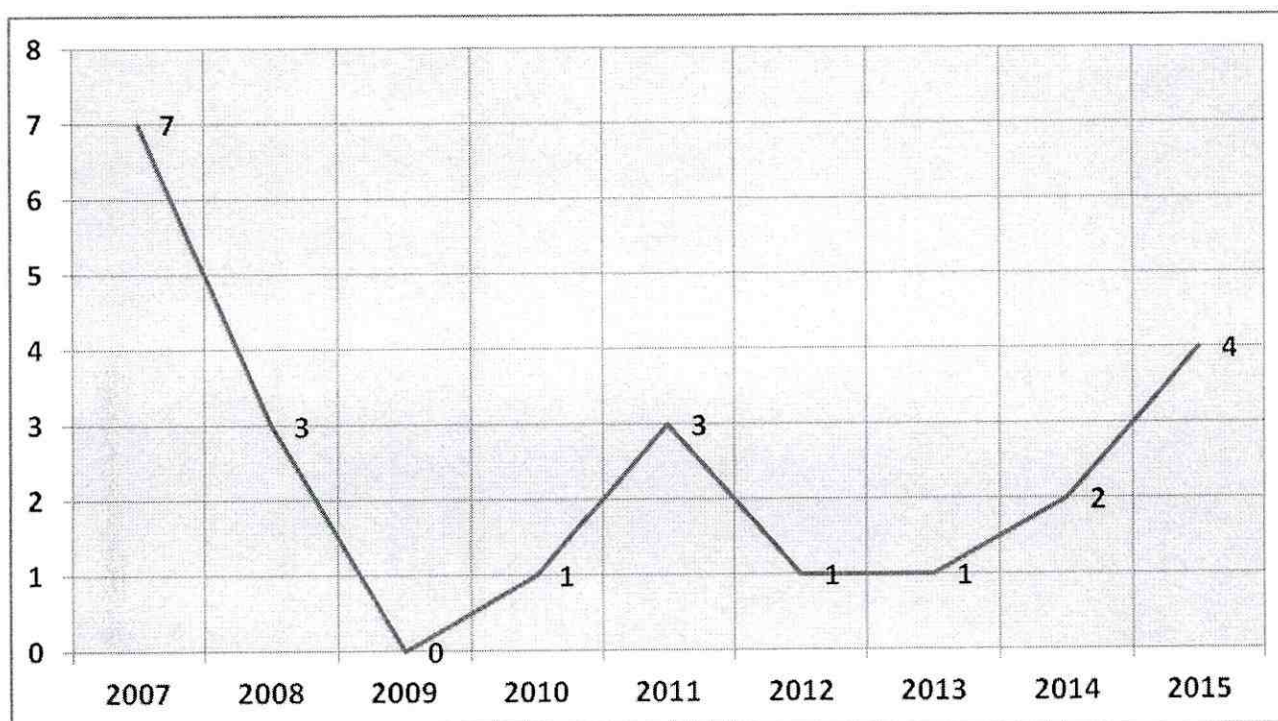
Zachorowania na choroby zakaźne na terenie PSSE w Pułtusku w latach 2003 – 2015.

Jednostki chorobowe	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Czerwonka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Biegunka do lat 2	29	13	14	11	9	6	10	14	21	8	29	30	42
Zatrucia pokarmowe	37	7	28	29	15	17	17	27	32	21	24	16	8
WZW ogółem	3	2	3	-	1	3	1	9	5	6	10	3	2
WZW typ B	3	-	2	-	-	3	-	3	3	3	2	1	-
WZW typ C	-	2	1	-	1	-	1	6	2	3	7	2	2
WZW typ A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zapalenie opon mózgowych	2	3	3	2	3	1	-	1	1	2	6	3	3

2. Sytuacja epidemiologiczna chorób zawodowych

W 2015 r. stwierdzono 4 przypadki chorób zawodowych. Jeden przypadek dotyczył przewlekłej choroby narządu głosu (poz. 15 wykazu chorób zawodowych), trzy przypadki dotyczyły chorób zakaźnych- boreliozy (poz. 26 wykazu chorób zawodowych).

Liczba chorób zawodowych w latach 2007-2014

Najwięcej chorób zawodowych stwierdza się wśród nauczycieli. W latach 2007-2015 na 22 stwierdzone choroby zawodowe, 14 (64%) stanowiły choroby narządu głosu spowodowane długotrwałym nadmiernym wysiłkiem głosowym. Są to choroby spowodowane sposobem wykonywania pracy, a nie warunkami pracy. W stwierdzonych przypadkach działania inspekcji sanitarnej mają niewielki wpływ na ograniczenie liczby tych chorób.

Od 2008 roku liczba stwierdzanych chorób zawodowych utrzymuje się na zbliżonym poziomie (0 do 4). W latach 2007-2015 choroby pochodzenia zawodowego stanowiły około 14% (3 przypadki), a choroby zakaźne 23% (5 przypadków). Od 2007 r. nie stwierdzono żadnego przypadku choroby zawodowej wśród personelu służby zdrowia.

Choroby zawodowe w latach 2007-2015 wg jednostek chorobowych

Nazwa jednostki chorobowej i poz. w wykazie chorób	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem
	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	
Choroby narządu głosu poz. 15	5	3	0	0	2	0	1	2	1	14
Alergie poz. 18	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Zawodowy ubytek słuchu poz. 21	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Choroba wibracyjna poz. 22	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Choroby zakaźne i pasożytnicze poz. 26	0	0	0	1	0	1	0	0	3	5
Razem	7	3	0	1	3	1	1	2	4	22

III UWARUNKOWANIA ZDROWOTNE BYTOWANIA LUDNOŚCI

1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia.

➤ Wprowadzenie.

Liczba ludności korzystającej z wody wodociągowej ogółem w roku 2015 wynosiła 49 830 osób, w tym : w mieście – 18 500, na terenach wiejskich 31 330. Ludność powiatu pułtuskiego zaopatrywana jest w wodę z 3 wodociągów o produkcji poniżej 100 m³/d (2 wodociągi sieciowe wiejskie, 1 wodociąg zakładowy), 10 wodociągów o produkcji 100-1000 m³/d (wodociągi sieciowe wiejskie) i 1 wodociągu o produkcji 1000-10000 m³/d (wodociąg miejski w Pułtusk).

W 2015r. nie oddano do użytku na terenie powiatu pułtuskiego nowego wodociągu.

Zwodociągowanie powiatu wynosi ponad 90 %.

➤ Jakość wody.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi na terenie powiatu jest bezpieczna pod względem bakteriologicznym. W roku 2015 stwierdzono skażenie bakteriologicznego wody z wodociągu w Bartodziejach, po prowadzonej dezynfekcji jakość wody była dobra.

W powiecie pułtuskim wszystkie wodociągi podają do sieci wodę bezpieczną także pod względem chemicznym. Ogółem około 90 % ludności powiatu korzysta z wody dobrej jakości.

Prowadzone są postępowania dotyczące przekroczeń zawartości związków manganu w wodzie z wodociągu zakładowego w Gładczynie i poziomu mętności w wodzie z wodociągu publicznego w Łępicach. Na koniec 2015 roku woda z ujęcia w Gładczynie i Łępicach była warunkowo dopuszczona do picia.

W roku 2015 na terenie powiatu nadal ok. 10 % ludności korzystało z własnych ujęć wody. Są to najczęściej studnie kopane, płytkie, oparte na pierwszej warstwie wodonośnej.

➤ Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę.

- **Wodociągi o wydajności.**

<100 m³/dobę

Ogólna liczba wodociągów o produkcji poniżej 100 m³/d wynosi 3:

- 2 wodociągi sieciowe wiejskie w Dębinach i Cyganach,

- 1 wodociąg zakładowy Osiedlowej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Wodociągi sieciowe wiejskie (2 publiczne, 1 zakładowy) o produkcji wody poniżej 100 m³/d posiadają uzdatnianie wody. Woda z tych ujęć (wodociągi publiczne w Dębinach i Cyganach oraz wodociąg zakładowy w Gładczynie) odpowiada wymaganiom (z jednego warunkowo).

- **Wodociągi o wydajności.**

100 – 1000 m³/dobę

W tej grupie znajduje się 10 wodociągów publicznych zlokalizowanych na wsi. Wszystkie obiekty posiadają uzdatnianie wody. Woda z 9 ujęć odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia, z 1 jest nadal warunkowo dopuszczona do picia (Łępice).

- **Wodociągi o wydajności.**

1000 – 10 000 m³/dobę

W grupie tej znajduje się tylko 1 wodociąg tzn. wodociąg miejski w Pułtusku o produkcji dobowej wody ok. 3100 m³, zaopatrujący w wodę miasto i 5 wsi z terenu gminy. Ujęcie w Pułtusku oparte jest na 6 studniach głębinowych pracujących zamiennie. Uzdatnianie wody prowadzone jest poprzez napowietrzanie, odżelazianie i odmanganianie (9 odżelaziaczy i 9 odmanganiaczy). Woda z tego wodociągu w roku 2015 nie zawierała przekroczeń.

- **Wodociągi ogółem.**

Na terenie powiatu pułtuskiego nadzorem objętych jest 14 wodociągów : 3 wodociągi o produkcji poniżej 100 m³/d (2 wodociągi sieciowe wiejskie, 1 wodociąg zakładowy), 10 wodociągów o produkcji 100-1000 m³/d (wodociągi sieciowe wiejskie) i 1 wodociąg o produkcji 1000-10000 m³/d (wodociąg miejski w Pułtusku). Wszystkie obiekty posiadają stacje uzdatniania wody, do sieci podawana jest woda uzdatniona. Obiekty posiadają chlorownie z zainstalowanymi chloratorami. Woda chlorowana jest okresowo podchlorynem sodu. Zapas tego środka jest w każdej hydroforni. Zabezpieczona jest strefa ochrony bezpośredniej studni i hydroforni.

2. Ocena jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli opartych na wodach powierzchniowych

Nadzorem objęto jedno miejsce wykorzystywane do kąpieli na terenie powiatu pułtuskiego, na rzece Narew w Pułtusku. Zostało wytypowane przez Urząd Miasta, czynne było w okresie wakacji. Utrzymaniem czystości, wyposażeniem w kosze

na śmieci oraz TOI-TOI zajmował się Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pułtusk. Zatrudnieni zostali także ratownicy.

Woda z miejsca wykorzystywanego do kąpiel w Pułtusk badana była przed oraz w trakcie sezonu letniego przez MOSiR w ramach kontroli wewnętrznej. Woda z miejsca wykorzystywanego do kąpiel na rzece Narew odpowiadała warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpiel (Dz. U. nr 86, poz. 478).

3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

➤ Szpitale, zakłady opiekuńczo - lecznicze i zakłady pielęgnacyjno - opiekuńcze.

Szpital SP ZOZ w Pułtusk w roku 2015 kontrolowany był przez WSSE.

Na terenie powiatu istnieje 1 zakład opiekuńczo-leczniczy – „PALIUM” w Tąsewach.

W roku 2015 przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową w tym obiekcie. Uczestniczyli w nich przedstawiciele sekcji epidemiologii, higieny komunalnej i higieny żywienia.

Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Tąsewach zaopatrywany jest w wodę z wodociągu sieciowego, nieczystości płynne odprowadzane są do szczelnego zbiornika , nieczystości stałe gromadzone są w kontenerze. Zarówno śmieci jak i ścieki wywożone są przez specjalistyczne firmy zgodnie z zawartymi umowami.

Kontrolowany zakład posiada umowę na odbiór odpadów medycznych i innych odpadów niebezpiecznych. Postępowanie z odpadami jest prawidłowe.

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Tąsewach nie posiada własnej pralni, zawarta jest umowa na pranie bielizny z pralnią świadczącą tego typu usługi tzn. PHU „HOLLYWOOD” Renata i Adam Konieczkowsky w Płocku ul. Norbertańska 2a.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących prowadzonych procesów dezynfekcyjnych i sterylizacyjnych.

Kontrolowany obiekt posiada własną kuchnię, która dostarcza posiłki. Nie stwierdzono uchybień dotyczących bloku żywienia, kuchni, pomieszczeń magazynowych.

- **Domy pomocy społecznej oraz inne placówki zapewniające całodobową opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w podeszłym wieku oraz przewlekle chorymi.**

Domy Pomocy Społecznej z powiatu pułtuskiego kontrolowane są przez WSSE.

Nadzorem przez Stację w Pułtusku objęta jest placówka zapewniająca całodobową opiekę tj. Hospicjum CARITAS Diecezji Płockiej w Pułtusku. Przeprowadzona kontrola kompleksowa obiektu wykazała dobry stan sanitarno – higieniczny.

- **Dworce.**

W Pułtusku znajduje się Dworzec Autobusowy PKS. Przeprowadzone kontrole wykazały pogarszający się stan techniczny obiektu (brudne ściany, powybijane posadzki, zniszczone ławki, kosze na śmieci, urządzenia sanitarne). Zostało skierowane wystąpienie do właściciela dworca.

- **Środki transportu.**

W roku 2015 skontrolowano 6 autobusów komunikacji miejskiej i międzymiastowej podległych pod PKS. Nie stwierdzono uchybień dotyczących stanu sanitarnego pojazdów. Ponadto skontrolowane zostały 4 samochody do przewozu zwłok. Stan sanitarny tych pojazdów był dobry.

- **Noclegownie dla bezdomnych.**

Ośrodek dla bezdomnych prowadzony przez Stowarzyszenie „Serdeczna Dłoń” w Pokrzywnicy znajduje się w wolnostojącym, jednopiętrowym budynku. Budynek jest wynajmowany od prywatnej osoby przez Stowarzyszenie. Schronisko funkcjonuje w Pokrzywnicy od maja 2013 roku. Budynek w Pokrzywnicy jest po generalnym remoncie. Znajduje się tu 15 pokoi mieszkalnych. Pokoje są od 2 do 8-osobowych. Większość pokoi jest z łazienkami. Na parterze jest pokój dla niepełnosprawnych z przystosowaną łazienką. Cały obiekt jest dostosowany dla niepełnosprawnych.

- Na parterze budynku znajduje się kuchnia oraz jadalnia pełniąca jednocześnie funkcję świetlicy. Posiłki sporządzają wyznaczeni mieszkańcy domu.

- W podpiwniczeniu znajdują się magazyny, kotłownia oraz pomieszczenie przeznaczone na pralnię (w trakcie urządzania).

- Liczba osób przebywających w Ośrodku – 62, w tym : 10 kobiet. W ośrodku przebywają 3 osoby niepełnosprawne poruszających się na wózkach. Liczba ta ulega ciągłym zmianom.

- W razie potrzeby jest możliwość przyjęcia większej liczby osób.

- Zaopatrzenie w wodę z wodociągu publicznego, ciepła woda z własnej kotłowni. Nieczystości płynne odprowadzane są do szczelnego szamba, nieczystości stałe przechowywane są w pojemnikach i wywożone zgodnie ze złożoną deklaracją.
- Budynek wraz z przylegającą działką jest ogrodzony.

➤ **Ustępy publicznie i toalety ogólnodostępne.**

Pod nadzorem Stacji znajduje się 1 stały ustęp publiczny w Pułtusku. Stan techniczny i sanitarny obiektu jest dobry. Ustęp jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Toalety ogólnodostępne, które były kontrolowane w 2015 roku, znajdują się przy stacjach paliw. Stan sanitarno – higieniczny tych obiektów był dobry, nie stwierdzono uchybień.

➤ **Hotele.**

W 2015r funkcjonowało 8 hoteli na terenie powiatu, które zostały skategoryzowane i otrzymały w wyniku kategoryzacji dwie gwiazdki („Baltazar”, „Zalewski”, „Kasztel”, „Stanica Wodna” w Pułtusku, „Wiatrak” w Bobach, „Karczma pod Strzechą” w Dzierżeninie) oraz dwa obiekty trzy gwiazdki („Zamek” Domu Polonii w Pułtusku i „Milord” w Kleszewie).

Stan sanitarno-higieniczny wszystkich hoteli w roku 2015 był dobry. Wszelkie remonty i naprawy przeprowadzane są na bieżąco. Standard świadczonych usług podnosi się z roku na rok. Pomieszczenia przeznaczone dla gości, zaplecze magazynowe oraz pomieszczenia socjalno-sanitarne dla personelu utrzymane są w dobrym stanie. Stosowana jest biała pościel i ręczniki. Pranie bielizny odbywa się w pralniach świadczących tego typu usługi.

Ponadto istnieje 7 obiektów na terenie powiatu świadczących usługi hotelowe, nie będących hotelami. Są to Hostel – Tanie noclegi w Pułtusku, Motel „Wesoła Oberża” w Gzowie gm. Pokrzywnica, Młyn Gąsiorowo - Pokoje gościnne w Gąsiorowie gm. Świercze, Agroturystyka w Płocochowie, Gospodarstwo agroturystyczne „Chata za wsią w Nowym Skaszewie czynne cały rok oraz funkcjonujące tylko w sezonie letnim Ośrodek Wypoczynkowy „Rybaczkówka Borsuki” w Łubienicy Superunkach i Kemping „Zalewski” w Grabówcu gm. Pułtusk.

Stan sanitarny tych obiektów był dobry.

Ośrodek w Łubienicy Superunkach i Kemping korzystają z wody z własnych ujęć.

W/w ośrodki nie prowadzą żywienia zbiorowego ani wczasów zorganizowanych.

Prowadzone było postępowanie dotyczące 1 hotelu (Zalewski) i motelu. Sprawy dotyczyły stanu technicznego obiektów. Zalecenia wykonano.

➤ **Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej.**

W 2015 roku na terenie powiatu pułtuskiego działały 30 zakładów fryzjerskich, 11 zakładów kosmetycznych, 4 salony odnowy biologicznej i 11 zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu.

Zakłady zaopatrzone są w bieżącą zimną i ciepłą wodę, postępowanie z nieczystościami i odpadami komunalnymi jest prawidłowe. Obiekty posiadają wentylację grawitacyjną.

Przedmioty stanowiące wyposażenie zakładu mają powierzchnię gładką, postępowanie z bielizną czystą i brudną jest prawidłowe. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących wykonywania zabiegów dezynfekcyjnych oraz preparatów i środków stosowanych do dezynfekcji. Prowadzone było postępowanie dotyczące 1 zakładu kosmetycznego (brak procedur dezynfekcji i sterylizacji) i 1 zakładu fryzjersko- kosmetycznego.

➤ **Ogólna ocena stanu sanitarnego powiatu.**

Stan sanitarny powiatu pułtuskiego w 2015 roku oceniono jako dobry. W porównaniu z 2014 rokiem nie uległ zmianie. Działania podejmowane przez PIS w ramach bieżącego nadzoru przyczyniają się do utrzymania dobrego stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów.

4. Stan sanitarny zakładów służby zdrowia.

➤ Działalność kontrolno-represyjna

Placówki pod nadzorem PSSE	Placówki w rozbiu na:		Liczba obiektów		Liczba kontroli w 2015				Liczba decyzji administracyjnych w tym;				Liczba mandatów	liczba wystąpień	
	szpitale	nie będące przedsiębiorcami	rok ubiegły	rok bieżący	zaplanych	wykonanych	merytoryczne (nakazowe)	płatnicze	przedłużające	umarzające	rejestrowe				
podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne	szpitale	nie będące przedsiębiorcami													
		będące przedsiębiorcami				1	0*								
podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	ZOL (w tym w strukturach szpitali)		1	1	2	2									
	ZPO (w tym w strukturach szpitali)														
	hospicja (w tym w strukturach szpitali)		1	1	1	1									
	Inne całodobowe np. DPS (gab. piel/zab. pod nadzorem PSSE)														
podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria														
	nie będące przedsiębiorcami														
	Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria		26	26	38	42					10				
	będące przedsiębiorcami														
	Pogotowia ratunkowe i zespoły wyjazdowe		2	2	2	3						1			
gabinety indywid. lekarskiej	Medyczne laboratoria diagnostyczne		1	1	1	1									
	Zakłady rehabilitacji leczniczej		2	3	2	3						1			
	Inne														
gabinety indywid. lekarskiej o profilu niezabiegowym			13	13	3	5								3	
gabinety lekarskiej o profilu zabiegowym (w tym gab. stomatologiczne)			25 (15)	25 (15)	19 (13)	21 (12)								3	
RAZEM			71	72	69	78								18	

Pod nadzorem PIS w powiecie pułtuskim w 2015r. były 72 podmioty lecznicze oraz Szpital, który jest pod bezpośrednim nadzorem PWIS w Warszawie. PPIS w Pułtuskowi współpracuje ze Szpitalem oraz z PWIS w Warszawie w zakresie zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń szpitalnych. W 2015r. pracownicy PSSE Sekcji Epidemiologii przeprowadzili ogółem 78 kontroli w podmiotach leczniczych (66 kontroli zaplanowanych oraz 12 wizji lokalnych na wniosek placówek), wydano 18 decyzji opiniujących w celu rejestracji placówek.

*¹ W 2015r. nie przeprowadzono kontroli w Szpitalu Powiatowym Gajda-Med. Sp. z o.o. w Pułtuskowi. Zawieszenie wykonywania kontroli w zakresie zgłaszalności chorób zakaźnych.

- W 2015r. nie wydano decyzji nakazujących oraz nie nałożono grzywny w drodze mandatu karnego.

- **Zmiany w liczbie obiektów w porównaniu z rokiem 2014**

W II kwartale 2015r. przybył jeden podmiot leczniczy: Ośrodek rehabilitacji „PIO”, ul. Żwirki i Wigury 2, 06-100 Pułtusk

- **Krótką charakterystyką stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą**

Stan sanitarno-techniczny placówek medycznych na terenie powiatu pułtuskiego należy określić jako dobry. Większość placówek jest wyremontowana, wszystkie spełniają wymagania sanitarne wg Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r., poz. 739)

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły kilku podmiotów leczniczych i najczęściej dotyczyły:

- postępowania ze sprzętem po sprzątnięciu,
- przechowywania preparatów dezynfekcyjnych,
- braku aktualnych kart przekazania odpadów medycznych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12.12.2014r. w sprawie wzorów

dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. z 2014r., poz. 1973)

- w części gabinetów stomatologicznych indywidualnej praktyki lekarskiej stwierdzono brak raportów o bhp sporządzonych w zakresie zranień ostrymi narzędziami przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych.

W 2015r. wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą spełniały wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.06.2012r.

➤ **Utrzymanie czystości bieżącej i porządku**

- Stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych obiektów oceniono jako dobry. Utrzymaniem czystości we wszystkich podmiotach leczniczych zajmują się etatowi pracownicy. Wydzielone pomieszczenia porządkowe i magazynowo gospodarcze służą do przechowywania środków czystościowych i sprzętu do sprzątnia. Pranie mopów odbywa się w pomieszczeniach porządkowych. W laboratorium ALAB pranie mopów zlecane jest firmie zewnętrznej na podstawie zawartej umowy na czas nieokreślony. Sprzątnie pomieszczeń polega na zabiegach myjąco-dezynfekcyjnych w systemie wózkowym dwuwaderekowym z wyciskarką. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Laboratorium dysponują profesjonalnymi wózkami serwisowymi. Podmioty lecznicze zaopatrzone są w dostateczną ilość mopów – wystarczających do prawidłowego prowadzenia procesów mycia i dezynfekcji. Utrzymanie czystości bieżącej w podmiotach leczniczych zapewnione było we własnym zakresie i nie budziło zastrzeżeń osób kontrolujących.

- Postępowanie z bielizną

W kontrolowanych obiektach używana jest bielizna jednorazowego użytku, która po użyciu gromadzona jest w workach foliowych i przekazywana do odpadów komunalnych. Bielizna skażona gromadzona jest w workach koloru czerwonego i przekazywana do utylizacji. W większości podmiotów leczniczych odzież ochronna personelu prana jest we własnym zakresie w preparatach piorąco-dezynfekcyjnych. Wydzielone są 4 pralnie w obiektach, które świadczą usługi dla 7 placówek

medycznych. Podmioty te posiadają opracowane procedury postępowania z bielizną. W roku sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

➤ **Dezynfekcja**

W porównaniu z rokiem 2014 nastąpił znaczny wzrost zużycia preparatów dezynfekcyjnych w placówkach służby zdrowia. Placówki prowadzą zeszyty przychodu i rozchodu preparatów dezynfekcyjnych, które są systematycznie kontrolowane podczas przeprowadzanych kontroli.

W roku 2015 w porównaniu do roku 2014 nie nastąpiły zmiany w liczbie urządzeń do maszynowego mycia i dezynfekcji narzędzi. Funkcjonuje 1 urządzenie w gabinecie stomatologicznym w NZOZ i 6 urządzeń w gabinetach indywidualnej praktyki lekarskiej. Podmioty lecznicze nie prowadzą oceny przydatności do użycia roztworów dezynfekcyjnych, ponieważ roztwory te przygotowywane są na bieżąco w dniu pracy gabinetów, nie są przechowywane dłużej niż 1 dzień roboczy. We wszystkich podmiotach leczniczych zabiegi dezynfekcyjne prowadzone są wyłącznie preparatami chemicznymi dopuszczonymi do stosowania w podmiotach leczniczych. Najczęściej używanymi do dezynfekcji preparatami są:

- do narzędzi: Lysoformin 3000, Sekusept Pulver + aktywator, Prosept Instru, Prosept Burs, Gigasept
- do powierzchni: Aerodesin 2000, Incidur spray, Mikrozyd spray, Incidin aktiv, Medicarina, Septacid, Virkon, Incidin Liquid spray
- do rąk: AHD 2000, Skinman soft, Spitaderm, Desresan N
- do skóry: Octanisept, Skinsept pur

Procesy dezynfekcji prowadzone są zgodnie z obowiązującymi procedurami. Placówki posiadają karty charakterystyki, instrukcje dotyczące przygotowania i posługiwania się środkami dezynfekcyjnymi. Stosuje się rotacje środków dezynfekcyjnych zwracając uwagę na skuteczność działania (preferowane są preparaty o szerokim spektrum) oraz bezpieczeństwo pacjentów i personelu medycznego. W większości podmiotów leczniczych preparaty dezynfekcyjne i roztwory preparatów dezynfekcyjnych przygotowywane są i przechowywane w pomieszczeniach porządkowych. W podmiotach leczniczych, gdzie mycie narzędzi

odbywa się ręcznie zalecono zakup urządzeń do automatycznego mycia i dezynfekcji z możliwością monitoringu przebiegu procesu mycia i dezynfekcji.

➤ **Sterylizacja**

- liczba aparatów sterylizacyjnych wg wzoru:

rodzaj aparatów sterylizacyjnych	zakłady opieki zdrowotnej	liczba aparatów sterylizacyjnych	
		2014	2015
autoklawy	szpitale	0	0
	lecznictwo ambulatoryjne	6	5
	gabinety praktyki lekarskiej	14	15
sterylizatorów na ciepło suche*	szpitale		
	lecznictwo ambulatoryjne		
	gabinety praktyki lekarskiej		
sterylizatory na tlenek etylenu	szpitale		
	lecznictwo ambulatoryjne		
sterylizatory na formaldehyd	szpitale		
	lecznictwo ambulatoryjne		
sterylizatory plazmowe	szpitale		
	lecznictwo ambulatoryjne		
sterylizatory olejowe	szpitale		
	lecznictwo ambulatoryjne		

*** w przypadku używania sterylizatorów na ciepło suche należy opisać do czego są stosowane**

Podmioty lecznicze dysponują łączną ilością 20 autoklawów. W lecznictwie ambulatoryjnym 5 autoklawów, a w gabinetach praktyki lekarskiej 15. Kontroli podlega każdy cykl sterylizacyjny. Automatyczne rejestracje parametrów procesów sterylizacji prowadzone są w 3 gabinetach prywatnej praktyki lekarskiej. W pozostałych podmiotach leczniczych rejestracje parametrów procesów sterylizacji dokumentowane jest za pomocą zapisu ręcznego.

➤ **Kontrola biologiczna**

Kontrola biologiczna wewnętrzna procesów sterylizacji przeprowadzona była z częstotliwością średnią 1x w miesiącu. Ogółem przeprowadzono 175 procesów sterylizacji

- lecznictwo otwarte publiczne 53 procesy
- gabinety indywidualnej praktyki lekarskiej 122

Procesy sterylizacji kontrolowane są testami: wskaźnik testowy JBSS Biomed S.A., testy biologiczne ATTEST 3M-1 ampułka, wskaźnik testowy ATCC 7953.

➤ **Kontrola chemiczna procesów sterylizacji.**

Kontrola chemiczna procesów sterylizacji w podmiotach leczniczych przeprowadzana jest testami chemicznymi: test paskowy AC DOUBLE STRIP kl. 4, test paskowy TWINDICATOR STEAM Class 4, STEAM INDICATOR STRIPSIL 250 Class 4. Prowadzona jest dokumentacja wykonywanych procesów sterylizacji. W obiektach w których wykonywane są procesy sterylizacji, czynności związane z przygotowaniem narzędzi, materiałów opatrunkowych odbywają się z obowiązującym Rozporządzeniem. Podczas kontroli zalecono stosowanie dodatkowo wskaźników chemicznych klasy V lub VI w pakietach reprezentatywnych oraz zapewnić automatyczny pomiar i zapis parametrów krytycznych procesów sterylizacji.

W kontrolowanych podmiotach leczniczych nie stwierdzono wykonywania resterylizacji lub reprocesowania wyrobów medycznych.

➤ **Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w miejscu powstawania**

Odpady medyczne o ostrych końcach zbierane są w sposób bezpieczny dla personelu w typowych pojemnikach twardościennych, pozostałe w pojemnikach wyłożonych workiem jednorazowego użycia. Przechowywane są w lodówkach w pomieszczeniach porządkowych lub w miejscach wydzielonych, niedostępnych dla osób postronnych. Odbiorcą odpadów medycznych z placówek służby zdrowia jest firma EMKA z Żyrardowa. Placówki wytwarzające odpady medyczne prowadzą karty ewidencji odpadów medycznych oraz karty przekazywania odpadów do utylizacji zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12.12.2014r.

➤ **Realizacja zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą**

Placówki medyczne działające na terenie naszego powiatu prowadzą kontrolę wewnętrzną w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Zakres, sposób i częstotliwość prowadzenia kontroli wewnętrznej oraz sposób dokumentowania prowadzone są zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami z 2010r. Kontrola wewnętrzna dokumentowana jest protokołem z załącznikami bądź raportem. Kontrole wewnętrzne prowadzone są przez pracowników placówek medycznych wytypowanych przez Kierownictwo podmiotów. W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

5. Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych.

Sekcja Epidemiologii prowadzi nadzór nad:

- wykonawstwem szczepień ochronnych, kwalifikacją do szczepień i dokumentacją,
- prawidłową dystrybucją szczepionek z zachowaniem ciągłości łańcucha chłodniczego,
- sporządzanymi zamówieniami na szczepionki.

Z analizy sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych Mz-54 wynika, że w roku sprawozdawczym w 18 Punktach Szczepień na terenie powiatu pułtuskiego wykonano 6945 szczepienia przeciwko chorobom zakaźnym.

Ponadto wykonano w ramach szczepień zalecanych:

- 461 szczepień przeciwko WZW typu B;
- 760 szczepienia przeciwko grypie;
- 679 szczepienia przeciwko tężcowi;
- 228 szczepienia przeciwko Streptococcus Pneumoniae;
- 15 szczepień przeciwko kleszczowemu zakażeniu mózgu;
- 21 szczepień przeciwko zakażeniom Neisseria meningitidis;
- 97 szczepienia przeciwko biegunce rota wirusowej;
- 28 szczepień przeciwko ospie wietrznej.

**Sprawozdanie roczne z działalności PSSE w Pułtusku
w zakresie nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych**

Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne:

Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne na nadzorowanym terenie	Liczba podmiotów		Liczba punktów/gabinetów szczepień w tych podmiotach		Liczba kontroli w roku sprawozdawczym		Liczba wydanych (jeżeli były) decyzji adm.
	Rok ubiegły	Rok sprawozdawczy	Rok ubiegły	Rok sprawozdawczy	zaplanowanych	wykonanych	
Lecznictwo otwarte publiczne	1	1	1	1	2	2	
Lecznictwo otwarte niepubliczne	16	16	16	16	32	32	
Oddziały Noworodkowe	1	1	1	1	2	2	
Indywidualna i grupowa praktyka lekarska							
Inne (wymienić jakie)							
Ogółem	18	18	18	18	36	36	

W 2015 roku zarejestrowano 1 przypadek łagodnego niepożądanego odczynu poszczepiennego.

6. Stan sanitarny obiektów żywniowo – żywnościowych oraz jakość zdrowotna żywności.

W roku 2015 nadzorem sanitarnym objętych było 512 obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz kosmetyków.

Przeprowadzono 507 kontroli sanitarnych, w tym:

- 364 kontrole kompleksowe połączone z oceną zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego,
- 27 kontroli sprawdzających,
- 17 kontroli interwencyjnych,
- 99 kontroli tematycznych.

Kontrole kompleksowe przeprowadzono zgodnie z ustalonym harmonogramem kontroli na rok 2015. Kontrole interwencyjne związane były z otrzymanymi powiadomieniami alarmowymi w systemie RASFF oraz informacjami konsumentów dotyczącymi złej jakości artykułów spożywczych bądź niewłaściwym stanem sanitarnym obiektów żywniowych.

RASFF to system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt.

W ramach działalności systemu alarmowego RASFF przeprowadzono 15 kontroli interwencyjnych oraz nadzorowano wycofanie z obrotu m.in.:

- suplement diety pn.: „TEST z linii CORE”,
- produkt pn.: Łosoś norweski w plastrach Marinero, producent Polska
- substancja dodatkowa do żywności z Chin – cytrynian trisodowy,
- napój pn.: Jack & Ginger,
- produkt pn.: Konfitura z borówek , producent Hiszpania,
- produkt pn.: "Oliwa z wyłoków z oliwek GOCCIA D'ORO,
- Czajnik elektryczny z Chin,
- Kubek szklany z Chin,
- produkt pn.: "Koktajl o smaku czarnej porzeczki NOVE",
- Miotelka do ubijania z Chin,

- produkt pn.: GARDINIA Śliwki suszone bez pestek,
- suplement diety pn.: " PUMP KICK,
- środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego pn.: „Nox Pump”,
- suplement diety pn.: CREATION,
- produkt pn.: „ Sól jodowana morska drobnoziarnista”

Natomiast kontrole tematyczne związane były z zatwierdzaniem nowo uruchamianych obiektów oraz działalnością akcyjną / sprawdzanie oznakowania, GMO, suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia, oświadczenia zdrowotne i żywieniowe, , oznakowanie soli przyprawowej/.

Przeprowadzono również 20 kontroli tematycznych w stołówkach szkolnych i przedszkolnych oraz w sklepikach szkolnych w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Kontrole tematyczne były przeprowadzane również w związku z informacjami otrzymanymi w systemie RAPEX , dotyczącymi kosmetyków wprowadzanych do obrotu bez zgłoszenia do krajowego systemu informowania o kosmetykach . Nie powinny one się znajdować w obrocie na terenie Polski, gdyż mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

Wydano 25 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień technicznych . Wystawiono 54 decyzje płatnicze za przeprowadzenie czynności kontrolnych w ramach urzędowych kontroli żywności, w wyniku której stwierdzono naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych . Wydano również 88 decyzji zatwierdzających nowo powstające, zmieniające właścicieli lub zakres działalności zakłady produkujące bądź wprowadzające do obrotu żywność pochodzenia niezwierzęcego oraz wykreślające te zakłady. Wystawiono 56 zaświadczeń potwierdzających nadzór Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pułtusku nad obiektami żywnościowo-żywieniowymi.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne zagrażające zdrowiu konsumentów nałożono 2 mandaty karne na sumę 500 zł.

Kontrole sprawdzające wykazywały poprawę stanu sanitarnego i technicznego.

Podczas kontroli w nadzorowanych obiektach stwierdzano następujące uchybienia:

- zły stan techniczny pomieszczeń,
- posadzki zniszczone, trudne do utrzymania w czystości,
- ściany i sufity zanieczyszczone,
- drzwi, ramy okienne ze zniszczoną farbą,
- część urządzeń produkcyjnych i sprzętu zniszczona,
- brak wydzielonej obróbki wstępnej
- brudno utrzymane pomieszczenia, urządzenia, sprzęt,
- sprzęt porządkowy przechowywany w miejscach przypadkowych, brak wydzielonego miejsca,
- brak zabezpieczenia przed szkodnikami ,
- obecność szkodników – owadów i gryzoni,
- nieprawidłowa lub brak odzieży ochronnej,
- brak lub nieprawidłowo oznakowane artykuły spożywcze,
- nieokazało zaświadczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- niedostateczna ilość lub brak szafek na odzież, bądź zniszczone,
- artykuły spożywcze przetrzymywane bezpośrednio na posadzce,
- brak rozdzielności sprzedaży mięsa, wędlin i innych art. spożywczych,
- brak wydzielonego stanowiska do mycia drobnego sprzętu,
- brak segregacji produktów gotowych, półproduktów i surowców ,
- niehigieniczna sprzedaż i przechowywanie artykułów spożywczych,
- nieprawidłowa temperatura przechowywania ,
- zapisy dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej nie prowadzone na bieżąco,

Wszystkie obiekty zostały ocenione wg arkuszy ocen stanu sanitarnego jako zgodne z wymaganiami. W obiektach stwierdzano zmienny stan sanitarno-techniczny. Podczas kontroli sanitarnych konsekwentnie egzekwowano wdrażanie zasad Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej. Zakłady produkcyjne opracowały i rozpoczęły wdrażać system HACCP z zachowaniem elastyczności.

System HACCP – to system analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli – identyfikuje, ocenia i kontroluje zagrożenia istotne dla bezpieczeństwa żywności mogące być przyczyną zatruc pokarmowych.

Ponadto przeprowadzono 9 kontroli środków transportu artykułów spożywczych, które oceniono wg arkusza ocen jako zgodne z wymaganiami.

Nadzorem objętych było 93 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 35 zakładów małej gastronomii. Tylko 32 zakłady prowadzą pełną produkcję od surowca do gotowego wyrobu oraz podają potrawy stosując naczynia wielokrotnego użytku. Wśród tych zakładów, 2 zakłady prowadzą działalność cateringową do zakładów żywienia zamkniętego – szkół, przedszkoli, szpitala, hospicjum, MOPS.

Skontrolowano również 52 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego. Do tej grupy obiektów zaliczamy stołówki szkolne, przedszkolne, szpitalne, internat, kolonie i zimowiska itp. W 20 stołówkach szkolnych prowadzone jest żywienie typu catering. Posiłki dowożone są z baru będącego pod naszym nadzorem. Natomiast 9 stołówek szkolnych sporządza posiłki obiadowe na miejscu. Również 8 stołówek przedszkolnych sporządza posiłki na miejscu, a 7 stołówek przedszkolnych korzysta z usług cateringowych.

Stan sanitarny oceniono według arkusza ocen jako prawidłowy. Podczas kontroli zwracano uwagę na sposób żywienia dzieci, młodzieży i dorosłych. W 9 szkołach podstawowych, które sporządzają pełne obiady dwudaniowe, przeanalizowano 10-dniowe raporty magazynowe.

Zwrócono uwagę na urozmaicenie jadłospisu, zawartość białka pełnowartościowego, zwierzęcego, ryb, dodatek warzyw i owoców w postaci gotowanej i surowej do każdego posiłku, sposób sporządzania potraw, ograniczenie soli i cukru.

Ewentualne uwagi były omawiane na bieżąco z osobami odpowiedzialnymi za żywienie dzieci i młodzieży.

Przeprowadzono również szkolenie dla pracowników bloku żywienia, na którym omówiono zasady racjonalnego żywienia, zasady dobrej praktyki produkcyjnej /GMP/ i higienicznej /GHP/ i system HACCP.

W 2015 roku w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do analizy 72 próbki artykułów spożywczych. Próbki oceniono jako właściwej jakości zdrowotnej.

Natomiast stwierdzono nieprawidłowe oznakowanie artykułów spożywczych. O nieprawidłowościach zostali poinformowani producenci oraz Inspekcja Weterynaryjna bądź Sanitarna.

Współpracowano również z Inspekcją Weterynaryjną. Odbyły się spotkania. Do wspólnych kontroli niewyznaczono obiektów. Zostało podpisane znowelizowane porozumienie pomiędzy Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pułtusku i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pułtusku. Na bieżąco informowano Inspekcję Weterynaryjną o stwierdzonych nieprawidłowościach dotyczących produktów pochodzenia zwierzęcego.

Nawiązano również współpracę z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Pułtusku. Przeprowadzono wspólnie 1 kontrolę w zakładzie produkcji pierwotnej borówek.

Uczestniczono w 2 imprezach masowych, na których poprzez wystawę, konkursy, ulotki informowano społeczeństwo o wpływie żywienia na ich zdrowie. W 2015r przeprowadzono również pogadanki dla dzieci, młodzieży i ich rodziców na w/w temat.

W sezonie grzybowym zapewniono dyżur klasyfikatora grzybów.

Pracownicy Sekcji HŻŻ i PU uczestniczyli w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa żywności realizowanych w ramach projektów Unii Europejskiej.

W 2015r zrealizowano również zamierzenia zaplanowane zgodnie z wytycznymi Państwowego Inspektora Wojewódzkiego w Warszawie.

W nadzorze bieżącym nad obiektami przestrzegano prawidłowego stosowania obowiązujących przepisów prawa krajowego i Unii Europejskiej dotyczącego bezpieczeństwa żywności, przedmiotów użytku i kosmetyków, śledząc ukazujące się nowe akty prawne.

W 2015 roku stan sanitarno-techniczny w nadzorowanych obiektach żywnościowo-żywnościowych, przedmiotów użytku i kosmetyków uległ poprawie.

7. Ocena higieniczna placówek oświatowo – wychowawczych.

➤ **Liczba placówek objętych nadzorem i postępowanie.**

Przedmiotem nadzoru Inspekcji Sanitarnej nad obiektami oświatowo-wychowawczymi była ocena przestrzegania obowiązujących norm w zakresie:

- stanu techniczno-sanitarnego obiektów i ich wyposażenia
- warunków pracy ucznia
- infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego
- higieny i jakości dożywiania
- profilaktycznej opieki medycznej
- warunków wypoczynku letniego i zimowego

W 2015 roku Higiena Dzieci i Młodzieży obejmowała nadzorem :

a) 45 placówek stałych i 31 sezonowych

b) przeprowadzono 80 kontroli, w tym;

- 72 kontroli placówek stałych,
- 8 kontroli placówek sezonowych,.

c) wydano 4 decyzje administracyjne w tym,

- wyegzekwowano 3,

d) wydano 4 wystąpienia pokontrolne.

Wydane decyzje administracyjne zarówno wydane jak wyegzekwowane dotyczyły głównie zagadnień stanu sanitarno-technicznego obiektów oświatowo-wychowawczych (jak: stanu sanitarno-technicznego toalet)

➤ **Analiza warunków sanitarno- higienicznych w aspekcie;**

Przedmiot oceny	Rok 2014	Rok 2015	UWAGI (krótki komentarz i ocena zjawiska z podaniem ewentualnych przyczyn takiego stanu rzeczy)
	Liczba placówek	Liczba placówek	
Budynki w złym stanie technicznym	1	1	.1 placówka (PSP) mieści się w budynku nieprzystosowanym o niewłaściwym stanie technicznym.
Budynki w złym stanie higienicznym	0	1	1 placówka (ZS) nie spełnia wymogów sanitarno-technicznych (dotyczy pomieszczeń

			sanitarnohigienicznych bloku sportowego-toczy się postępowanie administracyjne)
Placówki w budynkach bez wodociągu podłączonego do sieci (miejskiej/ gminnej/ wiejskiej) z własnym ujęciem wody	54	45	Wszystkie budynki oświatowo wychowawcze podłączone są do sieci wodociągowej miejskiej lub gminnej.
Placówki w budynkach bez kanalizacji podłączonej do sieci (miejskiej/ gminnej/ wiejskiej) z własnym szambem lub oczyszczalnią ścieków	24	18	27 placówek oświatowo wychowawczych podłączonych do sieci kanalizacyjnej centralnej w 18 placówkach brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej (9 placówek posiada własne szamba i 9 placówek posiadają własne oczyszczalnie ścieków)
Niewystarczająca liczba urzędów ustępowych	2	0	Nie stwierdzono
Korzystanie z ustępów zewnętrznych	0	0	Nie występują
Niewłaściwe warunki do utrzymania higieny osobistej	0	0	Nie dotyczy
Inne – jakie? (istotne i charakterystyczne dla nadzorowanego terenu)	0	0	Nie dotyczy

W ramach nadzoru nad warunkami nauczania i wychowania pracownik HDiM przeprowadził 72 kontrole w placówkach oświatowo- wychowawczych, z których wynika, że:

- w zakresie funkcjonalności i stanu technicznego budynków istnieją:
 - 1 Szkoła Podstawowa w Psarach o złym stanie technicznym, w którym stwierdza się -nietypowe ciągi komunikacyjne oraz pomieszczenia do nauki. Przedszkole Miejskie wykazywane w roku minionym jako placówka nie spełniająca wymogów technicznych została przeniesiona do Zespołu Szkół a tym samym zlikwidowany budynek oświatowy.
 - Wszystkie placówki szkolne mieszczą się w budynkach podłączonych do wodociągu sieci miejskiej lub gminnej.
 - Placówki mieszczące się w budynkach nie podłączonych do sieci kanalizacyjnej- 18

9 placówek posiada własne oczyszczalnie ekologiczne i 9 placówek posiada własne szamba.

- Budynki w złym stanie higieniczno-technicznym-1 placówka (ZS) nie spełnia wymogów sanitarno-technicznych (dotyczy pomieszczeń sanitarnohigienicznych bloku sportowego-toczy się postępowanie administracyjne)

Analiza w zakresie higienizacji procesów nauczania

a) dostosowanie mebli do wzrostu uczniów /stoliki i krzesła/

Podczas kontroli zwracano uwagę na :

- sposób dostosowania mebli edukacyjnych do wysokości ciała uczniów,
- sposobu dokumentowania w placówce doboru mebli edukacyjnych,
- właściwe zestawienie i dobieranie mebli dla uczniów
- właściwe oznakowanie
- posiadanie certyfikatów na sprzęt i meble edukacyjne.

Uzyskane wyniki z kontroli wskazują, że w ocenianych szkołach sale lekcyjne są w dużym stopniu odpowiednio wyposażone w meble dostosowane do wzrostu uczniów. Rozwiązanie problemu odpowiednich mebli szkolnych nie jest proste. Jak wynika z odpowiedzi dyrektorów szkół, sytuacja ta podyktowana jest niedostatkiem pieniędzy w szkołach. Dodatkowym utrudnieniem w procesie zapewnienia uczniom odpowiednich mebli jest system klas-pracowni. Stan wyposażenia kontrolowanych placówek w certyfikowane meble i sprzęt sportowy ulega znacznej poprawie. Sukcesywnie wymieniane jest wyposażenie w certyfikowane meble.

We wszystkich placówkach ławki ustawione są tak, aby światło naturalne padało z lewej strony w stosunku do tablicy. Inne ustawienie ławek jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy wymaga tego metodyka realizacji programu z określonych przedmiotów, głównie nauki języków obcych.

b) higiena pracy umysłowej/ocena tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych/

W ramach nadzoru nad prawidłowym przebiegiem procesu nauczania i wychowania we wszystkich nadzorowanych placówkach szkolnych dokonano higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych. Ocenie poddano rozkładu zajęć lekcyjnych w 15-PSP(w 90 oddziałach), 5-PG(36 oddziałach), 8-ZS(w166 oddziałach). W badanych placówkach nie stwierdzono niezgodności tygodniowego rozkładu lekcji z przepisami prawnymi oraz z zasadami higieny.

Sytuacja w porównaniu z rokiem ubiegłym jest stabilna.

➤ **Sytuacja w zakresie żywienia zbiorowego oraz dożywiania dzieci i młodzieży.**

a) formy prowadzonego dożywiania w szkołach oraz powszechność korzystania z tych posiłków przez dzieci i młodzież.

Wszystkie placówki prowadzą dożywianie dzieci i młodzieży. Liczba jedzących ciepłe posiłki wzrosła głównie za sprawą dofinansowania ich przez MOPS-y i GOPS-y.

Wszyscy uczniowie szkół podstawowych korzystali z mleka dotowanego z funduszy unijnych w ramach Programu Narodowego „Szkłanka Mleka”. We wszystkich szkołach podstawowych kontynuowano program „Owoce w szkole”. Celem programu jest zmiana nawyków żywieniowych dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w codziennej diecie oraz propagowanie zdrowego odżywiania.

➤ **Ocena przygotowania i przebiegu wypoczynku dzieci i młodzieży w placówkach sezonowych w aspekcie wymagań sanitarno-higienicznych.**

Bieżący nadzór sanitarny nad placówkami sezonowego wypoczynku Akcji Letniej i Zimowej prowadzony był na podstawie zgłoszeń zarejestrowanych w bazie MEN, których w 2015 r. na nadzorowanym terenie odnotowano ogółem 31 turnusów akcji letniej i akcji zimowej. Z wypoczynku zimowego skorzystało 50 uczniów.

Z wypoczynku letniego 185 uczniów.

Ocenie kontrolnej poddano:

- warunki zdrowotne i bezpieczeństwo pobytów,
- stan sanitarno-techniczny pomieszczeń,
- formy rekreacji i zajęć dydaktycznych,
- higienę dożywiania i jakość posiłków

Placówki były dobrze przygotowane do wypoczynku dzieci i młodzieży. W trakcie trwania wypoczynku nie stwierdzono istotnych uchybień sanitarnych oraz przypadków zachorowań i wypadków. W czasie trwania letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, PIS podejmowała stosowne działania oświatowo-zdrowotne propagujące właściwe zachowania uczestników, m.in. informowano organizatorów oraz przebywające dzieci i młodzież o zagrożeniach mogących wystąpić w miejscu ich przebywania. Rozmowy indywidualne przeprowadzone z organizatorami i

uczestnikami dotyczyły przede wszystkim istniejących zagrożeń zdrowotnych w trakcie wypoczynku letniego, ochrony przed nimi, zasad zdrowego stylu życia oraz profilaktyki chorób zakaźnych ze szczególnym uwzględnieniem chorób meningokowych. W ramach zapewnienia bezpieczeństwa zdrowego podczas letniego wypoczynku, dostarczono komunikaty, ulotki dotyczące: zatruc pokarmowych, zatruc grzybami. Powyższe materiały dotarły do opiekunów oraz kierowników letniego i zimowego wypoczynku.

➤ **Wnioski**

Oceny warunków sanitarno-higienicznych dokonano na podstawie kontroli w 45 placówkach stałych oraz w placówkach wypoczynku(letniego-28 i 3 zimowego). W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 80 kontroli. W celu poprawy warunków pobytu uczniów w szkole i innych placówkach oświatowych wydano 4 zalecenia pokontrolne i 4 decyzje administracyjne zobowiązujące placówki do usunięcia nieprawidłowości w określonych terminach. Wykonanie obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych oraz wystąpień pokontrolnych wpłynęło na poprawę warunków. Wyegzekwowano 3 decyzje.

Prowadzony nad obiektami nadzór pozwala stwierdzić, że:

- systematycznie podejmowane prace konserwatorsko-remontowe wpływają na rosnącą poprawę warunków pobytu w placówkach,
- urządzenia, sprzęty i meble, stanowiące wyposażenie obiektów są sukcesywnie wymieniane na nowe posiadające atesty/certyfikaty zgodne z normami,
- ilość korzystających z różnych form dożywiania utrzymuje się na poziomie podobnym do lat ubiegłych.

Podejmowane są działania mające na celu dostosowanie istniejącej bazy lokalowej do obowiązujących przepisów i standardów.

Jednak w dalszym ciągu istnieją obiekty nie spełniające warunków do prawidłowego funkcjonowania zakładów nauczania i wychowania. Są to np.:

- szkoły nie posiadające bazy do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego,
- placówki szkolne mieszczące się w budynkach nieprzystosowanych, o złym stanie technicznym,
- niektóre Szkoły Podstawowe nie były w pełni przygotowane do prowadzenia oddziałów zerowych.

8. Ocena narażenia w środowisku pracy.

➤ Zakres działania higieny pracy

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny pracy w celu ochrony zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zawodowych. Do ustawowych zadań w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy, należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące;

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganiu powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach obowiązków wynikających z tej ustawy oraz rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, rozporządzenia

Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia Rady określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami

- narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi,
- zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium RP środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- kontroli przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej,
- kontroli przestrzegania przepisów ustawy i mikroorganizmach i organizmach

genetycznie modyfikowanych, w zakresie warunków dotyczących higieny pracy w zakładach inżynierii genetycznej.

Do zakresu działania higieny pracy należy również; przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych w przypadku podejrzenia choroby zawodowej oraz wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia;

W 2015 roku działania kontrolne były nakierowane na prowadzenie nadzoru;

- w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy,

- nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach produkujących artykuły spożywcze,

- nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na rtęć i jej związku,

- nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 w kierunku ustalenia, czy znajdują się w obrocie i stosowaniu ww produkty zostały odpowiednio sklasyfikowane, oznakowane, właściwie przechowywane i stosowane,

- nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032,

- nad przestrzeganiem zakazu wprowadzania do obrotu i wytwarzania środków zastępczych,

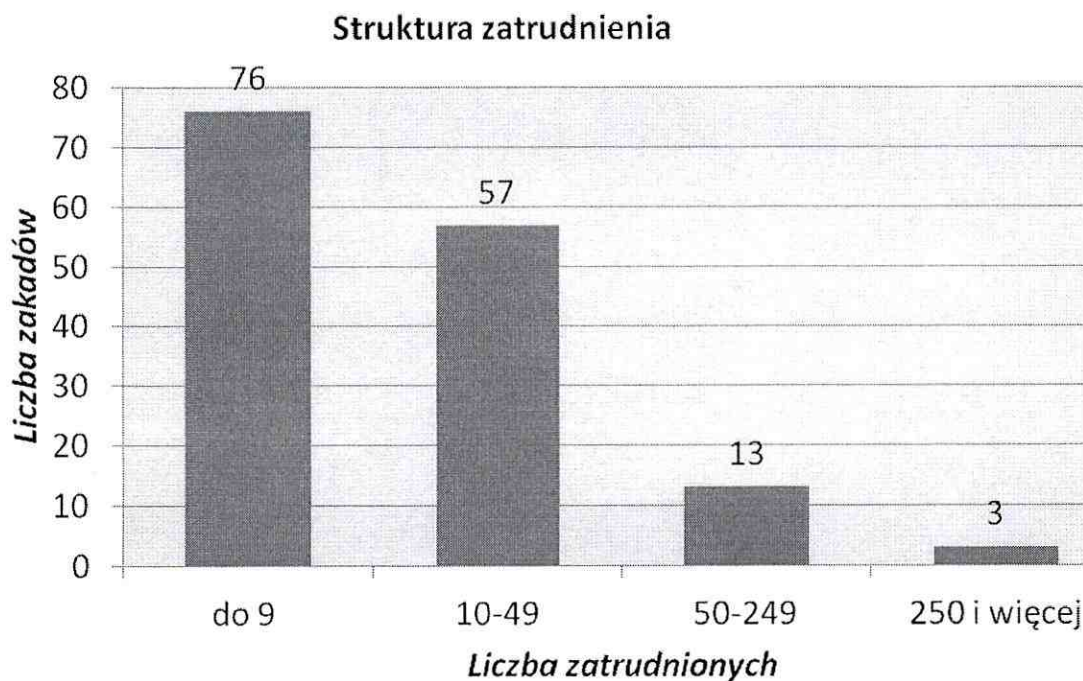
- dotyczącego e- papierosów w zakresie kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

➤ **Nadzór nad zakładami pracy**

W 2015 roku w ewidencji w zakresie higieny pracy znajdowało się 149 zakładów

w 32 działach gospodarki zatrudniających 3666 pracowników. W ponad 50% (76 zakładów) są to zakłady zatrudniające do 9 pracowników. Trzy zakłady zatrudniają 250 i więcej pracowników. Są to zakłady należące do branż sklasyfikowanych w PKD 10 (produkcja artykułów spożywczych)), PKD 27 (produkcja urządzeń

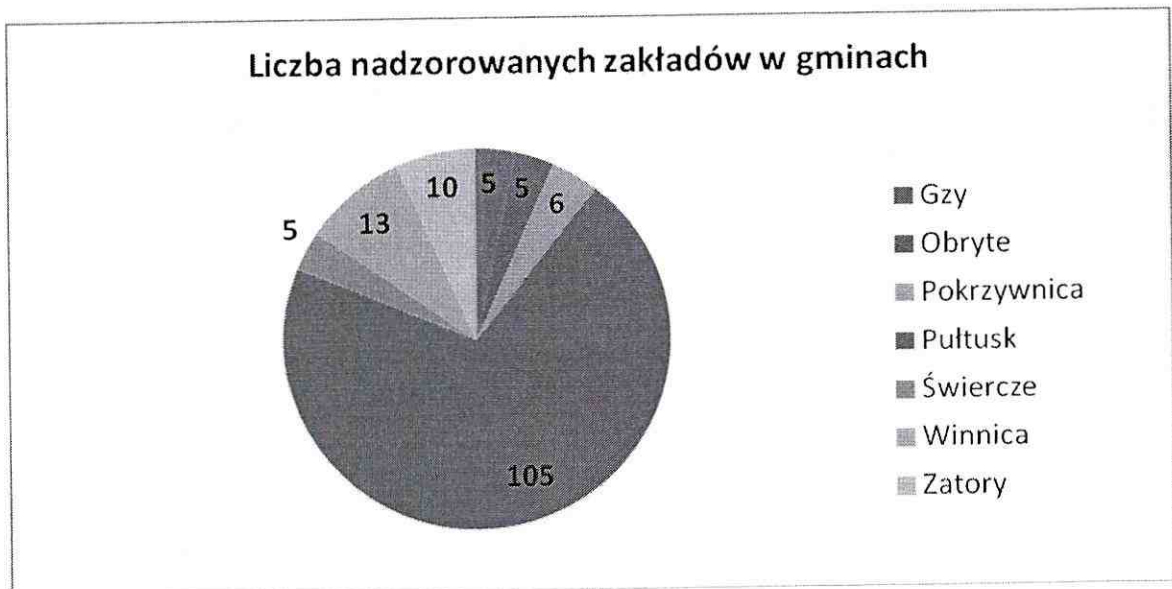
elektrycznych) i PKD 31 (produkcja mebli). W 13 zakładach jest zatrudnionych od 50 do 249 pracowników. Strukturę zatrudnienia w zakładach nadzorowanych przez higienę pracy przedstawia poniższa grafika.

W 2015 roku w ewidencji nadzoru higieny pracy znajdowały się następujące zakłady pracy (wg Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007);

- rolnictwo i leśnictwo (PKD 01-03)- 4 zakłady,
- produkcja artykułów spożywczych (PKD 10)- 15 zakładów,
- produkcja odzieży (PKD 14)- 4 zakłady,
- produkcja wyrobów z drewna (PKD 16)- 4 zakłady,
- produkcja papieru i wyrobów z papieru (PKD 17)- 1 zakład,
- produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (PKD 22)- 3 zakłady,
- produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (PKD 23)- 3 zakłady,
- produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (PKD 25)- 12 zakładów,
- produkcja urządzeń elektrycznych (PKD 27)- 1 zakład,
- produkcja pojazdów samochodowych (PKD 29)- 1 zakład,
- produkcja mebli (PKD 31)- 6 zakładów,

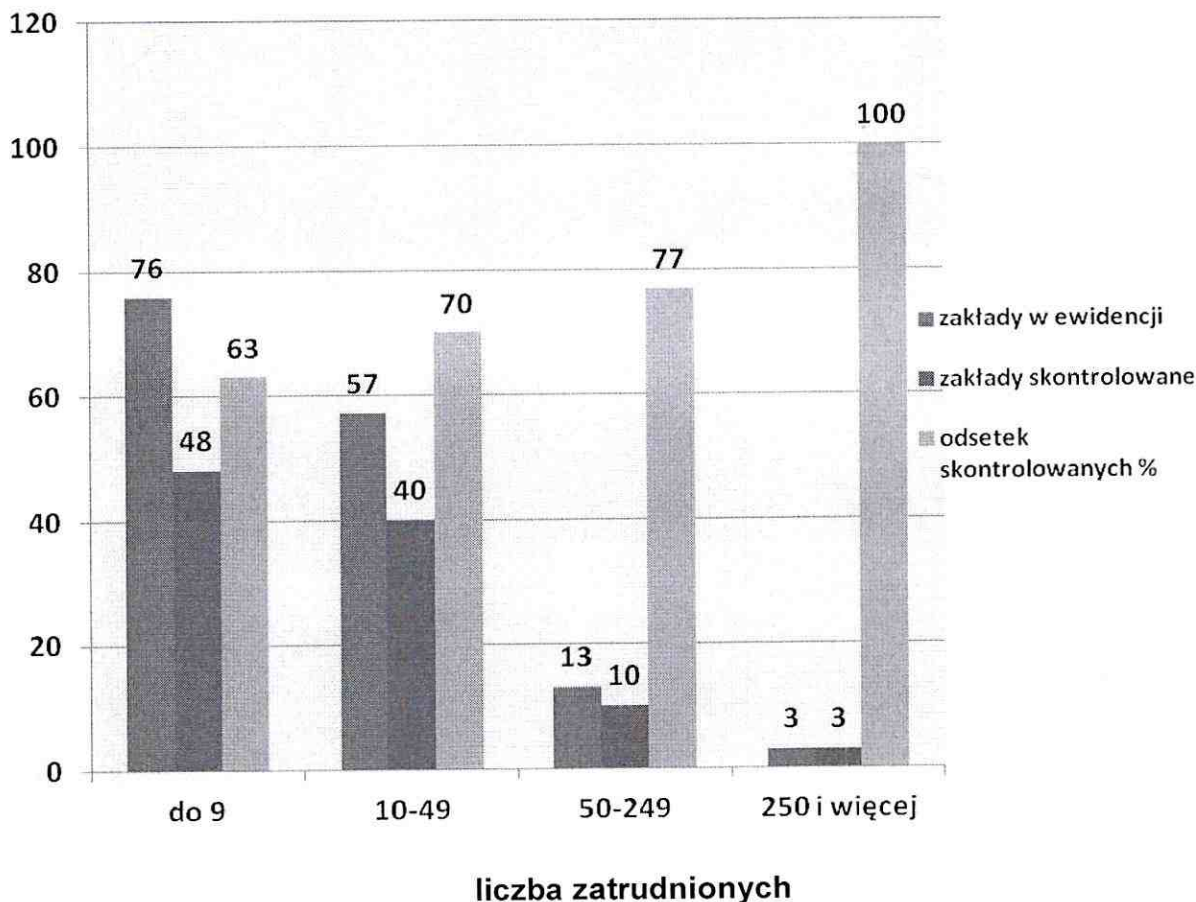
- naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń (PKD 33)- 2 zakłady,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w gorącą wodę dla celów grzewczych (PKD 35)- 1 zakład,
- pobór uzdatnianie i dostarczanie wody (PKD 36-39)- 7 zakładów,
- budownictwo (PKD 41-43)- 5 zakładów,
- handel hurtowy i detaliczny (PKD 45-47)- 58 zakładów,
- transport i gospodarka magazynowa (PKD 49- 53)- 1 zakład,
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (PKD-64-66)- 4 zakłady,
- badania i analizy techniczne (PKD 71) – 1 zakład,
- administracja publiczna i edukacja (PKD 84-85)- 3 zakłady,
- opieka zdrowotna i pomoc medyczna (PKD 86)- 8 zakładów,
- archiwa (PKD 91)- 1 zakład,
- rekreacja, kultura, rozrywka (PKD 93)- 2 zakłady,
- działalność organizacji religijnych (PKD 94)- 1 zakład.

W 2015 roku z zakresu higieny pracy dokonano 137 wizytacji (kontrole podstawowe, rekontrole i kontrole sprawdzające) w 101 zakładach pracy zatrudniających 3058 pracowników. Kontrolą objęto 72% zakładów znajdujących się w ewidencji higieny pracy. Nadzorem objęto zakłady o różnej wielkości zatrudnienia. Największy odsetek skontrolowanych zakładów dotyczy firm o największym zatrudnieniu. Odsetek ten waha się od 100% dla zakładów zatrudniających 250 i więcej pracowników, do 63% dla zakładów zatrudniających poniżej 9 pracowników.

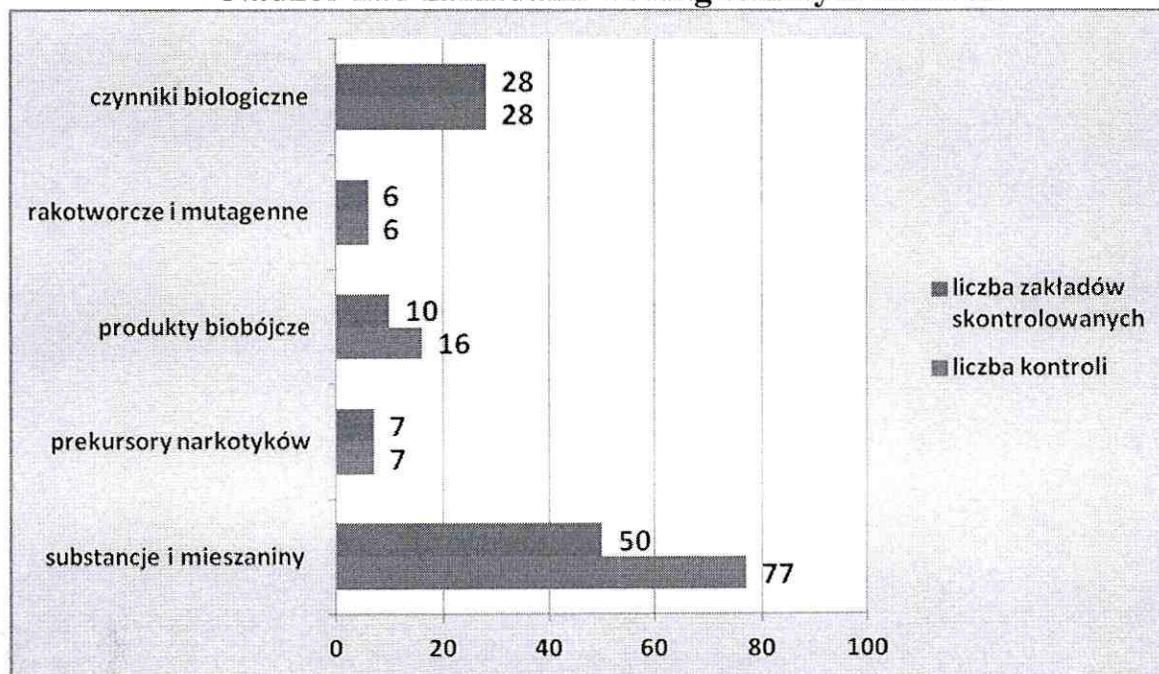
Poniżej przedstawiono wykres obrazujący liczbę wizytacji w zakładach pracy w zależności od wielkości zatrudnienia.

Liczba kontroli w zależności od wielkości zatrudnienia

Kontrole zakładów pracy obejmowały zagadnienia nadzoru nad; stosowaniem i wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, produktami biobójczymi, w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, czynnikami biologicznymi w środowisku pracy. Poniżej przedstawiono graficzne zestawienia liczby kontroli wg tematyki oraz liczby skontrolowanych zakładów wg tematyki.

Nadzór nad zakładami według tematyki kontroli

W 2015 roku wydano ogółem 64 decyzje administracyjne, w tym;

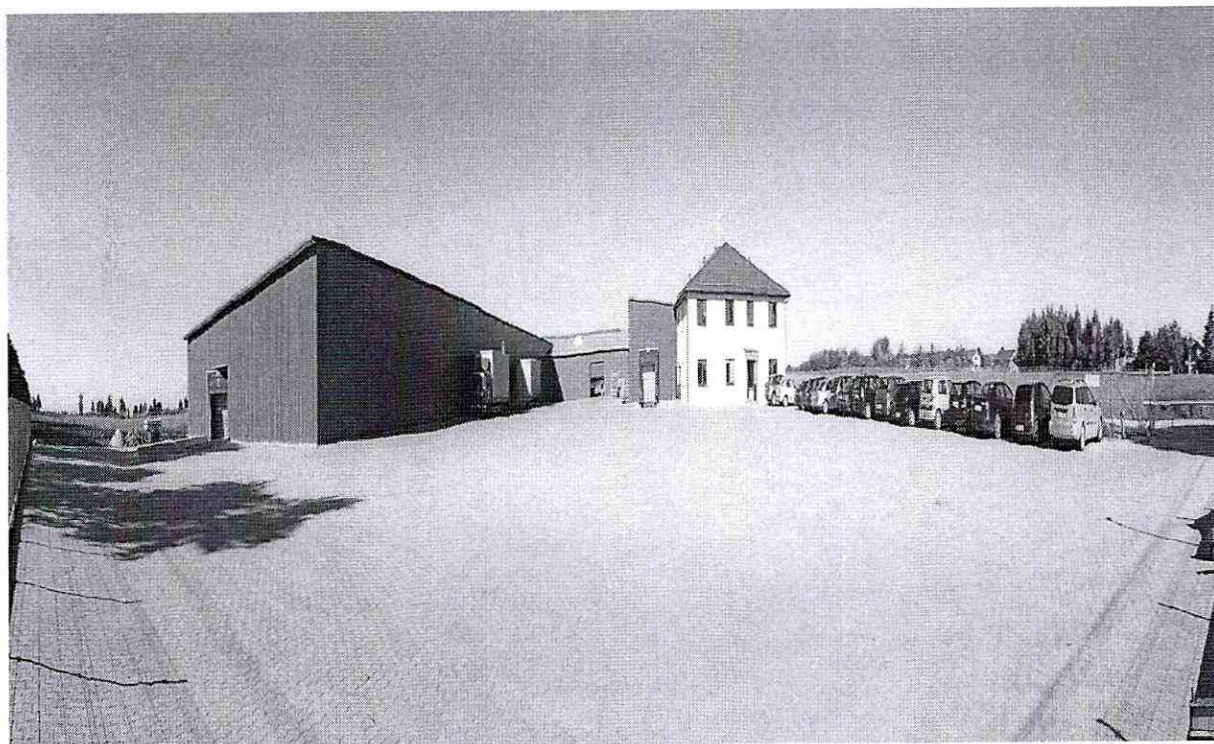
- 1) 24 nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień higieniczno-sanitarnych,
- 2) 6 przedłużających wykonanie zaleceń,
- 3) 4 w sprawie chorób zawodowych,
- 4) 1 wygaszającą,
- 5) 30 płatniczych

W wydanych decyzjach zawarto 92 nakazów dotyczących między innymi; przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (46 nakazów), nieprawidłowości w zakresie szkodliwych czynników biologicznych (2 nakazy), braku oceny ryzyka zawodowego (9 nakazów), substancji i mieszanin chemicznych (7 nakazów). Pozostałe nakazy dotyczyły nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz braku zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania czynności na określonych stanowiskach. Nie prowadzono postępowania administracyjno-egzekucyjnego i nie nakładano mandatów karnych.

W warunkach przekroczeń NDS/NDN (najwyższych dopuszczalnych stężeń/natężeń), czynników szkodliwych dla zdrowia pracuje 64 pracowników

narażonych na hałas słyszalny (produkcja mebli, materiałów budowlanych, kazeiny). Obniżenie natężenia hałasu metodami technicznymi jest trudne, a czasami wręcz niewykonalne z techniczno-ekonomicznego punktu widzenia. Producenci wypuszczają na rynek maszyny emitujące hałas na granicy dopuszczalnego poziomu hałasu (85 dB), a często, nowe maszyny fabrycznie przekraczają dopuszczalne normy emisji. W takim przypadku producenci maszyn i urządzeń nakazują w instrukcjach stosowanie ochron osobistych. Pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na hałas są wyposażeni w indywidualne ochronniki słuchu, strefy zagrożenia hałasem są oznakowane.

W pomieszczeniach zakładów pracy wprowadzony jest zakaz palenia tytoniu. Część zakładów zorganizowała palarnie lub wyznaczyła miejsca do palenia tytoniu. W 2015 r. oddano m.in. do użytkowania nowe pomieszczenia warsztatu blacharsko-lakierniczego w Pułtusku oraz budynek biurowy i halę produkcyjno- magazynową w Gzowie.

AS Spółka cywilna w Gzowie (zdjęcie www.askartony.com)

Podczas przeprowadzanych kontroli informowano pracodawców o aktach prawnych zobowiązujących ich do zapewnienia pracownikom właściwych, bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, stosowania środków profilaktycznych zabezpieczających przed powstawaniem chorób, informowania o zagrożeniach i

szkolenia pracowników. Uświadamiano pracowników o konieczności stosowania środków ochrony indywidualnej w celu ochrony przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stosował wystąpienia kierowane do osób odpowiedzialnych ze stan sanitarno-higieniczny.

➤ **Nadzór nad substancjami chemicznymi ich mieszaninami i produktami biobójczymi**

W opisywanym roku dokonano 77 kontroli (27 kontroli u dystrybutorów i 50 u stosujących substancje lub mieszaniny). Wydano jedną decyzję dotyczącą sporządzenia spisu stosowanych substancji i mieszanin. Przeprowadzono dwie kontrole tematyczne dotyczące wkładów do e-papierosów. Dokonano kontroli opakowań 24 niebezpiecznych produktów chemicznych znajdujących się w obrocie konsumenckim. Kontrolowano prawidłowość klasyfikacji, oznakowania, obecność zamknięć utrudniających otwarcie przez dzieci i wyczuwalnych dotykiem ostrzeżeń o niebezpieczeństwie. Nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości dotyczących znakowania opakowań substancji i mieszanin niebezpiecznych znajdujących się w obrocie konsumenckim. W ramach nadzoru nad stosującymi substancje i mieszaniny chemiczne niebezpieczne kontrolowano pracodawców pod kątem posiadania aktualnych kart charakterystyki, spisu stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych, dostępności instrukcji stanowiskowych, sposobu przechowywania i magazynowania.

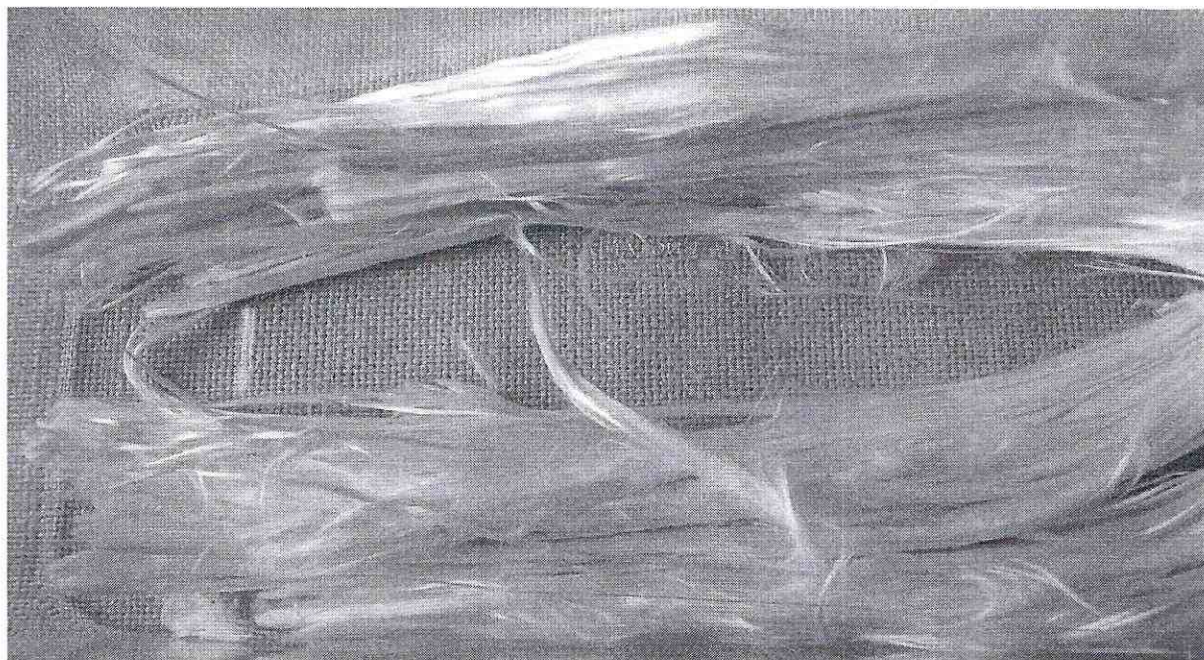
GLAZ BUD Pułtusk (zdjęcie www.glazbud.com.pl)

Substancje i mieszaniny chemiczne niebezpieczne używane są do malowania elementów drewnianych, metalowych, klejenia elementów drewnianych, produkcji materiałów budowlanych oraz analiz laboratoryjnych. Przeprowadzono 16 kontroli w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi (w tym 10 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze). Istotnych uchybień nie stwierdzono.

➤ **Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi, rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy**

W ewidencji PSSE w Pułtusku znajdują się 35 podmiotów, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. Pod kątem występujących w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych przeprowadzono 28 kontroli w 26 podmiotach gospodarczych. Wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych uchybień. Uchybienia dotyczyły sporządzenia rejestru prac i pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne gr. 3. Liczba narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne wynosi ogółem 451 osób, w tym 231 osób narażonych jest na czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy zagrożenia (czynniki, które mogą wywoływać u ludzi ciężkie choroby, są niebezpieczne dla pracowników, a rozprzestrzenienie ich w populacji ludzkiej jest bardzo

prawdopodobne; zazwyczaj istnieją w stosunku do nich skuteczne metody profilaktyki lub leczenia).

Włókna azbestu(zdjęcie wikipedia.org)

Na terenie powiatu pułtuskiego w 6 zakładach pracy występuje narażenie na substancje rakotwórcze (w 5 zakładach do analiz chemicznych, w 1 zakładzie narażenie na pyły drewna twardego). Ogółem w 6 zakładach pracy narażonych jest 82 osoby, w tym 70 kobiet. Do ogólnej liczby narażonych nie ujęto pracowników diagnostyki obrazowej (narażenie na promieniowanie jonizujące) zatrudnionych w Szpitalu Powiatowym Gajda Med. Sp. z o.o. w Pułtusku, który jest nadzorowany przez PWIS w Warszawie. W 2015 r. przeprowadzono 6 kontroli w tych zakładach. Nie stwierdzono istotnych uchybień. Osoby zatrudnione przy usuwaniu płyt azbestowych posiadają wymagane kwalifikacje zdrowotne ,przeszkolenia w zakresie bhp oraz wyposażeni są w odzież ochronną i sprzęt ochrony osobistej.

➤ **Promocja zdrowia**

Działania związane z bieżącym nadzorem sanitarnym nad obiektami w zakresie realizacji ustawy o ochronie przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

a) liczba zakładów i przeprowadzonych kontroli z ww. zakresu

PKD	Liczba zakładów	Liczba kontroli	PKD	Liczba zakładów	Liczba kontroli
01	1	0	38	3	2
02	3	3	41	4	4
10	15	12	42	1	1
14	4	1	45	15	9
16	4	1	46	19	16
17	1	0	47	23	14
22	3	2	49	1	0
23	3	2	52	1	1
25	12	6	64	4	4
27	1	1	71	1	1
29	1	1	84	2	2
31	6	3	85	1	1
33	2	1	86	8	7
35	1	1	91	1	0
36	2	1	93	2	2
37	3	3	94	1	0
			Razem	149	101

b) w dwóch zakładach pracy są zorganizowane palarnie,

c) w zakładach obowiązuje zakaz palenia tytoniu w pomieszczeniach produkcyjnych, miejsca objęte zakazem palenia tytoniu są oznakowane znakami graficznymi i tekstowymi. Palenie tytoniu odbywa się na zewnątrz pomieszczeń w miejscach do tego celu wyznaczonych.

Znaczna część zakładów wprowadza zakaz palenia tytoniu na całym terenie. Do 2 pracodawców skierowano wystąpienia nt. właściwego oznakowania informującego o zakazie palenia tytoniu.

d) nie stosowano sankcji karnych ani nie wdrażano postępowania administracyjnego za nieprzestrzeganie ustawy z dnia 9 listopada 1995 r.,

f) informacje dotyczące zakazu palenia tytoniu odnotowywane są w protokołach z kontroli

g) rozdano ulotki „Miejsca wolne od dymu tytoniowego” do 12 zakładów (około 778 pracowników).

Poniżej liczba zakładów pracy wg PKD do których dostarczono materiały edukacyjne;

PKD	10	22	25	31	35	37	45	46	47
Ilość zakładów	1	1	2	1	1	1	1	3	1

9. Nadzór nad prekursorami narkotyków i środkami zastępczymi

Prekursory narkotyków to substancje, mające legalne zastosowanie, ale które często wykorzystywane są do nielegalnej produkcji narkotyków. Przykładowo nadmanganian potasu wykorzystywany jest do nielegalnej produkcji kokainy, a bezwodnik octowy do produkcji heroiny. Na terenie działalności PPIS w Pułtusk w siedmiu zakładach stosowane są prekursory narkotyków kat. 2 i 3. Są to następujące prekursory;

- kwas solny (kat. 3)- analizy chemiczne, mycie kolumn jonitowych,
- kwas siarkowy (kat. 3)- analizy chemiczne,
- aceton (kat. 3)- rozcieńczalnik do lakierów,
- metyloetyloketon (kat.3)- mycie spodów obuwniczych,
- nadmanganian potasu (kat. 2)- analizy chemiczne.

Wszystkie zakłady stosujące prekursory zostały skontrolowane. Na naszym terenie nie ma producentów, dystrybutorów, eksporterów i importerów prekursorów narkotyków, kat. 2 i 3. Zakłady stosujące prekursory prowadzą ewidencje przychodu i rozchodu oraz posiadają karty charakterystyki tych substancji.

Środek zastępczy, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii oznacza substancję pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w każdym stanie fizycznym lub produkt, roślinę, grzyba lub ich część, zawierające taką substancję, używane zamiast środka odurzającego lub substancji psychotropowej lub w takich samych celach jak środek odurzający lub substancja psychotropowa, których wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych; do środków zastępczych nie stosuje się przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

1. W 2015 r. zgłoszono 35 przypadków podejrzeń zatruc środków zastępczymi.
2. Wszystkie zgłoszenia zostały dokonane przez Szpital Powiatowy w Pułtusk Sp. z o.o, aktualnie Szpital Powiatowy Gajda Med Sp. z o.o.
3. W otrzymanych zgłoszeniach jako przyczyny zatruc były podawane;
 - a) w 17 przypadkach jako „dopalacz o nieznannej nazwie” (48,6%),
 - b) w 6 przypadkach jako „dopalacz o nieznannej nazwie + alkohol” (17%),
 - c) w 7 przypadkach jako „dopalacz o nieznannej nazwie + narkotyki” (20%),
 - d) w 3 przypadkach wskazano konkretną nazwę „dopalacza ” (9%),

- e) w 2 przypadkach jako „stan po nadużyciu substancji psychoaktywnej” (6%).
4. Nie zabezpieczono do badań żadnych próbek substancji.
 5. Nie udało się ustalić i zidentyfikować źródeł nabycia „dopalaczy”. Najczęściej wskazywane źródła nabycia to; zakup w Internecie, nieznany kolega bądź inny nieznanomy, znalezienie na ulicy.
 6. We wszystkich przypadkach zatruciu ulegli osobnicy płci męskiej.
 7. W 8 przypadkach zatruciu ulegli nieletni, co stanowi 23% wszystkich podejrzeń zatruc.
 8. 29 przypadków (83%) zgłoszeń podejrzeń zatruc dotyczyło pierwszego półrocza 2015 r.
 9. Nie wskazano jako miejsca nabycia środka zastępczego podmiotu gospodarczego z terenu powiatu pułtuskiego.
 10. Przesłuchano w charakterze świadka 6 osób, które uległy zatruciu środkami zastępczymi.
 11. Wydano 4 postanowienia o nałożeniu grzywny na podstawie art. 51 KPA.
 12. Wystąpiono do Urzędu Celnego w Ciechanowie o nawiązanie współpracy w zakresie zwalczania wprowadzania do obrotu i wytwarzania środków zastępczych.
 13. Skierowano wystąpienia do jednostek samorządu terytorialnego nt. sytuacji w zakresie dopalaczy oraz nawiązania współpracy w tym zakresie.
 14. Przeprowadzono rozmowy z rodzicami dzieci u których wystąpiły objawy zatrucia środkami zastępczymi.
 15. Przeprowadzono prelekcje, prezentacje, projekcje filmowe, pogadanki nt. szkodliwości „dopalaczy” w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie działania PSSE (w tym z udziałem przedstawicieli KPP).
 16. Wszystkie przypadki podejrzeń zatruc kończyły się krótkotrwałym pobytem w szpitalu i wypisem do domu po 1-2 dobach
 17. Zarządzenie Dyrektora PSSSE powołano „Zespół zadaniowy ds. środków zastępczych”.
 18. W 2015 r. nie zanotowano zgonu z powodu zażycia środków zastępczych.

Należy stwierdzić, że w 2015 roku nastąpił znaczny wzrost liczby zgłoszonych przypadków podejrzeń zatruc środkami zastępczymi. Tylko w trzech przypadkach ustalono nazwę zażytego „dopalacza” . W trybie przepisów KPA trudno jest ustalić i zidentyfikować źródła nabycia środków zastępczych.

<https://www.google.pl/search?q=dopalacze&biw>

Państwowa Inspekcja Sanitarna na terenie powiatu prowadzi działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania wytwarzaniu i obrotowi środkami zastępczymi. W placówkach szkolnych organizowane są pogadanki dotyczące zagrożeń wynikających ze stosowania dopalaczy. Przekazywane są materiały edukacyjne, scenariusze zajęć dla rodziców i dzieci. Materiały edukacyjne udostępniane są bezpośrednio rodzicom i uczniom, są one również zamieszczane na stronie internetowej PSSE w Pułtusk.

➤ Podsumowanie i wnioski

- od kilku lat liczba stwierdzonych chorób zawodowych utrzymuje się na zbliżonym poziomie, w 2015 zanotowano wzrost liczby chorób zakaźnych (borelioza 3 przypadki),
- w ogólnej liczbie stwierdzanych chorób dominują choroby narządu głosu wśród nauczycieli,
- w dalszym ciągu utrzymuje się narażenie na hałas ponadnormatywny,
- nie stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych w zakresie substancji chemicznych i pyłów,
- działania organizacyjno-techniczne, stosowanie środków ochrony indywidualnej i profilaktyka lekarska to główne sposoby zapobiegania skutkom

szkodliwego oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,

- stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów pracy należy uznać za zadowalający,
- nie było przypadków wycofania z obrotu produktów biobójczych,
- generalnie przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu w miejscach pracy,
- nie zidentyfikowano przypadków dystrybucji środków zastępczych,

IV. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

I. OBSADA KADROWA

1. Pracownicy Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w poszczególnych PSSE:

Lp.	Imię i nazwisko	Wykształceni e	Specjalizacja/ Studia podyplomowe	Stanowisko	Staż pracy ogółem	Staż pracy w OZ i PZ
1.	Barbara Duszczyk	Wyższe	Nie dotyczy	asystent OZiPZ	30 lat	5 lata

2. Ocena obsady kadrowejⁱⁱ:

Nie nastąpiły zmiany w ocenie obsady kadrowej w stosunku do roku poprzedniego.

II. CHARAKTERYSTYKA PLACÓWEK W POWIECIE

Rodzaj placówki	Liczba placówek objętych działaniami oz i pz
Przedszkola	17
Szkoły podstawowe	26
Gimnazja	11
Szkoły ponadgimnazjalne	5
Szkoły wyższe	1
Inne placówki nauczania i wychowania	4
Podmioty lecznicze (z wyłączeniem szpitali)	16
Szpitale	1

Nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia.

Lp.	Jednostka Państwowej Inspekcji Sanitarnej	Liczba nadzorowanych jednostek	Liczba wizytacji w nadzorowanych jednostkach
	0	1	2
1.	PSSE	81	15

III. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO – SZKOLENIOWAⁱⁱⁱ

1. Szkolenia organizowane/ współorganizowane przez PSSE w ramach działalności oz i pz:

Liczba szkoleń	Liczba uczestników szkoleń
0/0	0/0

2. Konferencje organizowane/ współorganizowane przez PSSE w ramach działalności oz i pz:

Liczba konferencji	Liczba uczestników konferencji
0	0

3. Narady organizowane/ współorganizowane przez PSSE w ramach działalności oz i pz:

Liczba narad	Liczba uczestników narad
12	58

4. Poradnictwo

Liczba porad	Liczba osób, którym udzielono poradnictwa
13	13

IV. REALIZACJA INTERWENCJI PROGRAMOWYCH

1. PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE.

1.1. „Trzymaj Formę!”

Ofertę realizacji programu „Trzymaj Formę!” przedstawiono wszystkim 11 szkołom gimnazjalnym i 26 szkołom podstawowym z terenu powiatu pułtuskiego. Program realizowany był zgodnie z założeniami i celami programowymi. Odbiorcami było 283 uczniów klas gimnazjalnych, 146 klas V i VI szkoły podstawowej oraz 277 rodziców. Program realizowało 7 szkół podstawowych i 4 gimnazja.

Liczba odbiorców programu: 706 osób.

- Sporządzenie i przesłanie pism z ofertą programową do wszystkich szkół z terenu powiatu pułtuskiego.
- **Organizacja narady – 1 dla szkolnych realizatorów programu, dystrybucja materiałów stanowiących oprzyrządowanie programu.**
- **Pogadanki – 2 dla 129 uczniów szkoły podstawowej, przeprowadzona z pracownikiem HŻŻiPU.**

- Przeprowadzenie 4 ocen programu podczas wizytacji.
- Udzielenie 2 porad metodycznych dot. realizacji programu

Wnioski

W roku szkolnym 2014/2015 do IX edycji programu „Trzymaj Formę!” przystąpiły 4 gimnazja i 7 szkół podstawowych. Dla porównania – do VI edycji przystąpiła tylko 3 gimnazja i 7 szkół podstawowych z terenu powiatu pułtuskiego. Wszystkie placówki realizujące program zadeklarowały udział w nowym roku szkolnym. Program cieszy się dużym zainteresowaniem i dobrze komponuje się z różnymi działaniami prozdrowotnymi realizowanymi w szkołach.

1.2. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu. Cele i Zadania na rok 2015.

W roku sprawozdawczym 2015 prowadzono przez pracowników PIS monitoring realizacji zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w ramach prowadzonego nadzoru bieżącego w obiektach wymienionych w ustawie, w tym:

- przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych -71 kontroli,
- jednostkach organizacyjnych systemu oświaty- 66 kontrole,
- zakładach pracy- 100 kontroli,
- zakładach gastronomicznych- 36 kontroli.

Dystrybucja plakatów i ulotek informacyjnych do 4 placówek oświatowych i 1 przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego -179 szt. dla 90 odbiorców;

- Dystrybucja poradników pt. „Wolne miejsca od dymu tytoniowego” dla 12 zakładów pracy (809 odbiorców)
- Omówienie własnej prezentacji multimedialnej pt. „Uzależnienie od tytoniu” dla 2 placówek oświatowych (PG Dzierżenin, Winnica) dla 300 uczniów i 10 nauczycieli.

W ramach POZNPT realizowano następujące programy edukacyjne.

1.2.1 „Czyste powietrze wokół nas”

Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej realizowało 2 przedszkola i 9 oddziałów przedszkolnych.

Program realizowany był zgodnie z założeniami i celami. Odbiorcami było 254 dzieci 3-6 letnich oraz ich 237 rodziców. Ogółem 491 odbiorców programu.

- Sporządzenie i przesłanie pism z ofertą programową do wszystkich szkół z terenu powiatu pułtuskiego- 48 odbiorców.
- **Przeprowadzenie 12 prelekcji, pogadarek, prezentacji dla 226 odbiorców**
- **Organizacja przemarszu po najbliższej okolicy – dzieci i rodzice,**
- **Organizacja konkursów- 83 uczestników.**

Wnioski

Program dostosowany do możliwości intelektualnych i rozwojowych dzieci w wieku przedszkolnym. Dzieci chętnie uczestniczyły w zajęciach, które pogłębiły wiedzę na temat szkodliwości dymu tytoniowego. Bardzo cenne były wskazówki metodyczne oraz załączniki poradnika, które posłużyły, jako pomoce dydaktyczne. Program umożliwił wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdzie inne osoby palą przy nich papierosy. Duże zaangażowanie rodziców spowodowało, że program budzi zainteresowanie a jego realizacja pobudziła do refleksji i uświadomiła konieczność dbania o zdrowie swoje i swoich najbliższych.

1.2.2. „Nie pal przy mnie proszę”

Program szkolnej edukacji antytytoniowej realizowały 5 szkół podstawowych z powiatu pułtuskiego. Program realizowany był zgodnie z założeniami i celami programowymi. Odbiorcami było 364 uczniów kl. I-III oraz ich 227 rodziców. Ogółem 591 odbiorców programu.

W ramach realizacji projektu podjęto następujące działania:

- Sporządzenie i przesłanie pism z ofertą programową do wszystkich szkół z terenu powiatu pułtuskiego- 48 odbiorców.
- **Przeprowadzenie 8 pogadarek dla 368 osób (rodzice i uczniowie) uczestniczących w programie.**
- **Organizacja wystaw i przedstawień dla społeczności szkolnej, uczniów, nauczycieli i rodziców – 202 odbiorców**
- **Przeprowadzenie 2 oceny programu w trakcie wizytacji.**

Wnioski

Program jest przystosowany do wieku rozwojowego uczniów i całkowicie wpisuje się w ramy Szkolnego Programu Profilaktyki. Nauczyciele i uczniowie

chętnie uczestniczyli w realizacji zaproponowanych zajęć warsztatowych i przedsięwzięć wzmacniających program.

1.2.3. „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program szkolnej edukacji antytytoniowej realizowały 2 szkoły podstawowe oraz 3 gimnazja z powiatu pułuskiego. Program realizowany był zgodnie z założeniami i celami programowymi. Odbiorcami było 360 uczniów oraz ich 189 rodziców. Ogółem 549 odbiorców programu.

W ramach realizacji projektu podjęto następujące działania:

- Sporządzenie i przesłanie pism z ofertą programową do wszystkich szkół z terenu powiatu pułuskiego- 48 odbiorców.
- **Przeprowadzenie 17 pogadarek, prelekcji i prezentacji dla 480 osób (rodzice i uczniowie) uczestniczących w programie.**
- **Organizacja wystaw i przedstawień dla społeczności szkolnej, uczniów, nauczycieli i rodziców – 186 odbiorców**
- **Projekcje filmu dla 96 odbiorców.**
- **Przeprowadzenie 1 oceny programu w trakcie wizytacji.**

Wnioski

Program jest przystosowany do wieku rozwojowego uczniów i całkowicie wpisuje się w ramy Szkolnego Programu Profilaktyki. Nauczyciele i uczniowie chętnie uczestniczyli w realizacji zaproponowanych zajęć warsztatowych i przedsięwzięć wzmacniających program. Uczniowie wzmocnili postawę zobowiązującą do niepalenia

1.3. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”- projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarsko- Polskiej współpracy.

Celem programu jest ograniczenie używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym. Grupą docelową objętą działaniami w ramach programu są osoby kobiety w wieku 19-49 lat. Pośrednio-rodziny kobiet, lekarze, nauczyciele, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, pracownicy PIS, pracodawcy, ogół społeczeństwa. Termin realizacji 1 lipca 2012r. -31 grudnia 2016 r.

W ramach realizacji projekt podjęto następujące działania:

- Sporządzenie i przesłanie oferty programowej dyrektorom szkół ponadgimnazjalnych- 5 szkoły
- Umieszczono na stronie internetowej Stacji 2 logo projektu oraz informacje o projekcie do pobrania.
- Dostarczono do przedsiębiorstw podmiotów leczniczych i placówek oświatowych materiały dot. Kampanii w ramach Projektu „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”- 7 przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, 15 placówek oświatowych- 87 odbiorców.

Wnioski

Program jest w trakcie realizacji.

1.4. Realizacja programu edukacyjnego pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość”.

Program realizowany w ramach Projektu „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”- projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarsko- Polskiej współpracy.

Program realizowały 4 szkoły ponadgimnazjalne z terenu powiatu pułtuskiego.

Program realizowany był zgodnie z założeniami i celami programowymi. Odbiorcami było 378 uczniów.

W ramach realizacji projekt podjęto następujące działania:

- Sporządzenie i przesłanie oferty programowej dyrektorom szkół ponadgimnazjalnych- 8 szkoły
- Przeprowadzono 2 prelekcje nt. profilaktyki dopalaczy dla 350 uczestników,
- Zorganizowano wystawę dla 450 odbiorców,
- Przeprowadzono 1 ocenę programu podczas wizytacji

1.5. Profilaktyka HIV/AIDS w ramach Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania HIV

„Światowy Dzień Walki z AIDS” i kampania do środowisk medycznych „Znam rekomendacje PTN AIDS. Zalecam test na HIV”, Kampania edukacyjna „Jeden test. Dwa życia. Zrób test na HIV. Dla siebie i swojego dziecka”, „Mój Walenty jest the best”, „Hipokryzja”, „Coś was łączy? Zrób test na HIV”.

Program realizowało 16 placówek oświatowych i 17 przedsiębiorstw podmiotów leczniczych. Ogółem 11224 odbiorców. 8630- odbiorcy działań pionu OZiPZ i 2594 -odbiorcy wykazani przez placówki realizujące Program.

Zasadnicze działania wynikające z założeń programu:

- Odbyto 3- narady dot. organizacji zadań związanych z obchodami 1.12 - (12 osoby).
- Dystrybucja materiałów – do 32 adresatów (980 szt.) dla 441 odbiorców
- Omówienie prezentacji multimedialnej pt. „Epidemiologia HIV/AIDS”, wyświetlenie materiału na płycie CD „HIV/AIDS” to też twój problem” oraz spotu kampanii pt. „Hipokryzja” dla 198 uczniów i 28 nauczycieli.
- Przekazano pisma intencyjnego z okazji obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS do 11 przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, 17 placówek oświatowych i Rektora A H i 4 lokalnych gazet.
- Wykonanie ekspozycji wizualnej w Siedzibie PSSE z okazji obchodów 1.12.

Wnioski:

W związku z obchodami Światowego Dnia AIDS już po raz 4 Biblioteka Pedagogiczna we współpracy z pracownikiem OZiPZ organizuje cykl spotkań z nauczycielami i uczniami wszystkich szkół z powiatu pułtuskiego nt. profilaktyki HIV/AIDS. Spotkania odbywają się w czytelni BP, która wypożycza sprzęt multimedialny z MCKiS. Pracownik OZiPZ omawia własną prezentację multimedialną (aktualne dane epidemiologiczne na Świecie, Europie i Polsce) pt. „Epidemiologia HIV/AIDS” oraz prezentuje filmy CD na ww. temat. Na każdym spotkaniu wygłasza wykład nt. najbliższych lokalizacji PD-K, prowadzonych kampanii społecznych oraz celach założeniach wynikających z Harmonogramu Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.

Tematyka, choć trochę „wstydliva” przyciąga coraz więcej odbiorców. Jest to jedyna (oprócz działań szkół) forma edukacji na temat HIV/AIDS w powiecie pułtuskim. W ciągu, co rocznych spotkań skorzystało ok. 20 placówek oświatowych.

Tematyka HI/AIDS jest coraz bardziej popularyzowana wśród uczniów i nauczycieli. W szkołach jest za mało godzin na poruszanie tego tematu. Młodzież i dorośli często nie widzą skali problemu, stąd często na ich twarzach pojawia się przerażenie i zdziwienie- (przecież to może dotyczyć mnie i moich dzieci). Dzięki kampaniom skierowanym do lekarzy, pielęgniarek i ogółu społeczeństwa przyszłe

mamy mogą się dowiedzieć o możliwości wykonania testu na obecność wirusa oraz o dostępności do leków retrowirusowych, które w 98% dają szansę na urodzenie zdrowego dziecka. Tematyka będzie kontynuowana w następnych latach.

Szkoły realizują program poprzez działania własne np. organizacja „Akcji Kokardka”, „aktywne przerwy”- podczas przerw organizowano konkursy i przekazywano wiedzę nt. HIV/AIDS, spotkania aktywizujące „Dąż do zera- uratuj siebie”, konkursy- „Życie bez ryzyka”

1.6. Obchody „Światowego Dnia bez Tytoniu”

Zasadnicze działania wynikające z założeń programu:

- Odbyto 2 narady organizacyjne -(9 osób),
- Dystrybucja materiałów- 1431szt. plakatów ulotek informacyjnych do 692 odbiorców.
- Przekazano do 3 gazet lokalnych, placówek oświatowych, przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, władz samorządowych, Rektora A H informację o obchodach- 61 partnerów
- Wspólnie z Przedszkolem Miejskim Nr 4 zorganizowano Happening- przemarsz dzieci, nauczycieli wychowawców ulicami miasta- 85 osób.
- Umieszczono na stronach internetowych Stacji i lokalnych gazet informację na temat obchodów.
- Wykonanie gazetki informacyjnej w siedzibie Stacji

Nawiązano współpracę z KPP i KSM oraz Redakcjami Tygodnika Pułtuskiego i Gazety Powiatowej i Pułtusk EXTRA.

1.7. Obchody „Światowego Dnia Rzucania Palenia”

Zasadnicze działania wynikające z założeń programu:

- Dystrybucja materiałów- 38 szt.- plakatów i 1031 ulotek informacyjnych do 12 placówek oświatowych i 1 przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego- 596 odbiorców.
- Przekazano do 3 gazet lokalnych placówek oświatowych, przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, władz samorządowych, Rektora A H informację o obchodach- 61 odbiorców.
- Wykonanie ekspozycji wizualnej w siedzibie Stacji nt. szkodliwości palenia tytoniu dla 150 odbiorców

- Publikacja artykułu w prasie Pułtuskiej Gazecie Powiatowej nt. obchodów.

Wnioski:

Nawiązano współpracę z Redakcjami Tygodnika Pułtuskiego i Gazety Powiatowej i Pułtusk EXTRA.

1.8. Obchody „Światowego Dnia Zdrowia”

Zasadnicze działania wynikające z założeń programu:

- Odbityo 2 narady organizacyjne (10 osób).
- Dystrybucja materiałów- dla 61 odbiorców - plakaty i ulotki informacyjne.
- Przekazano do 3 gazet lokalnych placówek oświatowych, przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, władz samorządowych, Rektora A H informację o obchodach- 54 odbiorców.
- Umieszczono na stronach internetowych Stacji i lokalnych gazet informację na temat ww. obchodów.
- Wykonanie formy wizualnej nt. obchodów w siedzibie Stacji- 200 odbiorców.

Wnioski:

Nawiązano współpracę z Redakcjami Tygodnika Pułtuskiego i Gazety Powiatowej i Pułtusk EXTRA.

2. PROGRAMY WOJEWÓDZKIE

2.1 Program edukacyjny „ Zdrowe piersi są OK.!”

Celem programu jest kształtowanie u uczennic szkół ponadgimnazjalnych nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie. Budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowe piersi wśród uczniów oraz wśród osób z ich najbliższego otoczenia.

Do programu przystąpiły 3 szkoły ponadgimnazjalne.

Program realizowany był zgodnie z założeniami i celami. Odbiorcami było 177 uczniów oraz 159 rodziców. Ogółem 336 odbiorców programu.

Zasadnicze działania wynikające z założeń programu:

- Dystrybucja materiałów stanowiących oprzyrządowanie programu

- Realizacja programu odbyła się na lekcjach wychowawczych prowadzonych przez pedagoga szkolnego i na lekcjach biologii w 2 klasach. Przeprowadzono ankietyzację na początku realizacji programu i po jego zakończeniu.
- Wykonano gazetki wizualne dla 399 odbiorców

Wnioski:

Program „Zdrowe piersi są OK!” jest chętnie realizowany przez szkoły ponad gimnazjalne (realizowały je 3 z 5 szkół). Uczestniczyli w nim zarówno dziewczęta jak i chłopcy oraz ich rodzice. Program poddany został monitorowaniu- dokonano 1 oceny programu. Każda ze szkół wykonała ewaluację „przed i po edukacji”. Wynik uzyskany z podsumowania ankiet wskazuje, że wiedza i umiejętności uczestników w stosunku do stanu wyjściowego tj przed realizacją programu wzrosły o 0,2%.

2.2. Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program realizowała 2 szkoły ponadgimnazjalne (6 klas). Liczba osób objętych edukacją – 116 uczniów.

Zasadnicze działania wynikające z założeń programu:

- Wystosowano pismo zapraszające do realizacji programu
- Dystrybucja materiałów stanowiących oprzyrządowanie programu.
- W ramach realizacji programu przeprowadzono zajęcia warsztatowe zaproponowane w poradniku i prezentację multimedialną.

Wnioski:

Program edukacyjny „Wybierz Życie- Pierwszy Krok” uświadamia uczniom, jak ważne jest poddawanie się badaniom cytologicznym i jakie zagrożenie i konsekwencje wywołuje zakażenie wirusem HPV.

- tytuł i zakres tematyczny programu;
- „Chroń się przed kleszczami, wszystkimi sposobami”- program profilaktyki chorób odkleszczowych.
- cel główny;
- podniesienie poziomu wiedzy o chorobach odkleszczowych;
- poznanie sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym;
- uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze.
- cele szczegółowe;

Uczeń/ dziecko w wieku przedszkolnym:

- zdobywa wiedzę na temat miejsc występowania kleszczy i zagrożeń związanych z ugryzieniem przez te pajęczaki;
- poznaje sposoby przenoszenia się kleszczy na zwierzęta i ludzi;
- poznaje sposoby zapobiegania atakom kleszczy i ochrony przed przenoszonymi przez nie chorobami;
- uświadamia sobie potrzebę stosowania profilaktyki.
 - grupa docelowa;
 - dzieci w wieku przedszkolnym;
 - uczniowie klas I-VI;
 - rodzice i opiekunowie; kadra pedagogiczna;.
 - pielęgniarki szkolne
 - ramy czasowe (obejmujące działania zrealizowane w danym roku sprawozdawczym);

II semestr roku szkolnego 2014/2015

- inicjator programu;

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pułtusku

- koordynator,

Pracownik OZiPZ

- realizatorzy

Pracownik OZiPZ, Dyrektorzy przedszkoli i szkół podstawowych, nauczyciele, pedagodzy, wychowawcy.

- Partnerzy

Dyrektorzy Szkół i przedszkoli, Nadleśnictwo Pułtusk, Lekarz rodzinny „NOVA-MED.” w Pułtusku, pielęgniarki.

- liczba jednostek (szkół, podmiotów leczniczych lub innych jednostek objętych oddziaływaniem);

5- placówek wychowania przedszkolnego;

2 szkoły podstawowe

- liczba adresatów;

20 grup przedszkolnych(346 dzieci)

13 klas szkoły podstawowej (227 uczniów);

304 rodziców w placówkach wychowania przedszkolnego;

180 rodziców w szkołach podstawowych;

30 innych odbiorców (nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi).

- zasadnicze działania szkolnych koordynatorów:
 - zajęcia w oparciu o scenariusze zajęć zawarte w poradniku- 548 odbiorców
 - zajęcia w oparciu o scenariusze zajęć zawarte w poradniku z wykorzystaniem dodatkowych elementów (wyszukiwanie informacji w Internecie) - 190 odbiorców;
 - pogadanki ekspertów (lekarz, pielęgniarka) - 114 odbiorców;
 - konkursy- 47 odbiorców;
 - instruktaże (np. usuwania kleszcza) - 227 odbiorców;
 - test wiedzy przed i po zajęciach- 25 odbiorców.
- zasadnicze działania koordynatora powiatowego:
 - 1 narada organizacyjna dot. realizacji programu- 5 uczestników;
 - 5 porad metodycznych dot. realizacji programu- 5 odbiorców.

- współpraca;

Koordynator powiatowy współpracował ze szkołami i przedszkolami, które zgłosiły się do realizacji programów trakcie prowadzonych spotkań i wizytacji.

- liczba wizytowanych jednostek;
- 1 wizytacja w szkole podstawowej- 5 uczestników.

- wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi.

Program cieszy się ogromną popularnością wśród uczniów, przedszkolaków, nauczycieli, rodziców pracowników oświaty. Realizowany na poziomie powiatowym. Z uwagi na znikome ilści materiałów stanowiących oprzyrządowanie programu, zmniejsza się nim zainteresowanie. W roku szkolnym 2014/2015 bardzo dużo wysiłku włożono, aby szkoły już zgłoszone do programu mogły go realizować. (za późno poinformowano o wygaśnięciu interwencji wojewódzkiej). Program będzie realizowany w roku, 2015/2016 jako interwencja powiatowa.

- tytuł interwencji

1. Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach,

- cele;

Zwiększenie świadomości dot. odpowiedniego stosowania antybiotyków, a także ryzyka, jakie niosą ze sobą te substancje.

- grupa docelowa;

Osoby odwiedzające siedzibę Stacji

- ramy czasowe (obejmujące działania zrealizowane w danym roku sprawozdawczym)

06.01- 06.02. 2015r.

- koordynator,
Pracownik OZiPZ

- realizatorzy
Pracownik OZiPZ

- partnerzy;
nie dotyczy

- liczba jednostek (szkół, podmiotów leczniczych lub innych jednostek objętych oddziaływaniem);

1 Siedziba PSSE

- liczba adresatów;
120 odbiorców

- zasadnicze działania

Organizacja ekspozycji wizualnej nt. odpowiedniego stosowania antybiotyków, a także ryzyka, jakie niosą ze sobą te substancje.

- współpraca;
pracownicy PSSE

- wydawnictwa (rodzaj i nakład);
nie dotyczy

- wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi.

Nie było żadnych trudności w realizacji interwencji. W roku 2016 zaplanowano zwiększenie liczby adresatów i form działania tej interwencji.

- tytuł interwencji

2. Kampania Zaszczep w sobie chęć szczepienia

- cele;

Promocja szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym

- grupa docelowa;

Nauczyciele i uczniowie placówek oświatowych, rodzice uczniów, osoby odwiedzające strony internetowe szkół i Stacji, pracownicy i pacjenci podmiotów leczniczych.

- ramy czasowe (obejmujące działania zrealizowane w danym roku sprawozdawczym)

- 12.03- 19.08 2015 r.

- koordynator,

Pracownik OZiPZ

- realizatorzy

Pracownik OZiPZ, Dyrektorzy placówek oświatowych i przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, nauczyciele, pedagodzy.

- partnerzy;

Dyrektorzy placówek oświatowych i Przedsiębiorstw podmiotów leczniczych.

- liczba jednostek (szkół, podmiotów leczniczych lub innych jednostek objętych oddziaływaniem);

2 PSP, 1- PG, 1 Przedszkole Miejskie, 4 Przedsiębiorstwa Podmiotów Leczniczych.

- liczba adresatów;

394 odbiorców

- zasadnicze działania

-Omówienie prezentacji multimedialnej pt. "Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami" oraz projekcja 3 filmów (spotów) pt. „Jak usunąć kleszcza” oraz pogadanki w placówkach oświatowych

- Dystrybucja 50 szt. ulotek informacyjnych „Niebezpieczne kleszcze”

- Zamieszczenie na stronie internetowej Stacji ulotki dot. ochrony przed kleszczami.

- współpraca;

Dyrektorzy placówek oświatowych

- wydawnictwa (rodzaj i nakład);

nie dotyczy

- wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi.

Nie było żadnych trudności w realizacji interwencji.

- tytuł interwencji

3. Profilaktyka używania nowych narkotyków („dopalaczy”),

2. cele;

Uświadomienie zagrożeń związanych z używaniem środków zastępczych („dopalaczy”).

3. grupa docelowa;

Uczniowie, rodzice i nauczyciele, placówek oświatowych, organizatorzy i wychowawcy oraz uczestnicy półkolonii letnich, pedagodzy, pracownicy i klienci Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownicy Biblioteki Pedagogicznej

4. ramy czasowe (obejmujące działania zrealizowane w danym roku sprawozdawczym)

styczeń – grudzień 2015 r.

5. koordynator,

Pracownik OZiPZ,

6. realizatorzy

Pracownicy PSSE, organizatorzy, kierownicy i wychowawcy półkolonii letnich, nauczyciele, pedagodzy i wychowawcy placówek oświatowych pracownicy Biblioteki Pedagogicznej, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej,

7. partnerzy;

Dyrektorzy placówek oświatowych, organizatorzy letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, pracownicy PSSE, Biblioteka Pedagogiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej

8. liczba jednostek (szkół, podmiotów leczniczych lub innych jednostek objętych oddziaływaniem);

4 szkoły ponadgimnazjalne, 5 gimnazjów, 8 szkół podstawowych, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Ośrodek Pomocy Społecznej.

9. liczba adresatów;

2853 odbiorców (medialni +5000))

10. zasadnicze działania

- Omówienie 11 prezentacji multimedialnych pt. „Środki Zastępcze”, „Dopalacze mogą Cię wypalić...”, oraz emisja filmu GIS „O dopalaczach” dla rodziców, nauczycieli, uczniów szkół w powiecie pułtuskim.

- Współorganizacja Rajdu Profilaktycznego „ Czy legalne zawsze bezpieczne”- uczestnicy- przedstawiciele 10 szkół z powiatu pułtuskiego,

- Organizacja 1 narady dot. realizacji działań profilaktycznych w zakresie zażywania „dopalaczy” w PG Nr 1 w Pułtusku,

- Udzielenie 1 porady metodycznej nt. podjęcia działań profilaktycznych w zakresie zażywania „dopalaczy”,

Dystrybucja materiałów oświatowych „Stop dopalaczom” dla uczniów (200 szt.) i rodziców(190szt.) oraz plakatów „Czy to już problem(4szt.)i ulotek „Nowe narkotyki” (40szt)do szkół z powiatu pułtuskiego oraz obiektów wypoczynku letniego.

- udostępnienie filmu GIS „O dopalaczach” LO w Pułtusku.

współpraca;

Biblioteka Pedagogiczna w Pułtusku, Pedagog PG Nr 1 w Pułtusku, Dyrektorzy i pedagodzy placówek oświatowych i organizatorzy wypoczynku letniego

11. wydawnictwa (rodzaj i nakład);

nie dotyczy

12. wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi.

Nie było żadnych trudności w realizacji interwencji.

• tytuł interwencji

Profilaktyka zatruc pokarmowych, w tym zatruc grzybami,

• cele;

zapobieganie zatruciom pokarmowym, w tym zatruciom grzybami wśród uczniów i ogółu społeczeństwa powiatu pułtuskiego.

• grupa docelowa;

uczniowie, nauczyciele PG w Dzierżeninie, ogół społeczeństwa, klienci

odwiedzający Siedzibę PSSE

• ramy czasowe (obejmujące działania zrealizowane w danym roku sprawozdawczym)

31.08-21.10.2015 r.

• koordynator,

Pracownik OZiPZ,

• realizatorzy

Pracownik OZiPZ, ogół społeczeństwa powiatu pułtuskiego, uczniowie i nauczyciele PG w Dzierżeninie.

• partnerzy;

Redaktorzy 3 lokalnych gazet: Pułtuska Gazeta Internetowa WPU 24- Pułtuska

Gazeta Powiatowa –Pułtusk 24, Tygodnika Pułtuskiego, Dyrektor PG w Dzierżeninie

• liczba jednostek (szkół, podmiotów leczniczych lub innych jednostek objętych oddziaływaniem);

1 PG, Siedziba PSSE, 3 redakcje lokalnych gazet.

• liczba adresatów;

2500 medialnych i 38 uczniów i 3 nauczycieli.

• zasadnicze działania

- Omówienie prezentacji multimedialnej pt. „Różnice między grzybami jadalnymi i trującymi” w PG w Dzierżeninie- kII

- Wykonanie ekspozycji wizualnej w Siedzibie PSSE nt. profilaktyki zatruc pokarmowych,

- przekazanie informacji do 3 lokalnych gazet nt. zasad zbierania grzybów oraz pełnienia dyżurów klasyfikatora grzybów.

<http://wpu24.pl/index.php/tech/item/743-klasyfikator-czeka-na-grzyby>

<http://www.pultusk24.pl/content/view/8841/1/>

współpraca;

Dyrektor PG w Dzierżeninie, Redakcje Tygodnika Pułtuskiego, Internetowej Gazety Powiatowej, Pułtuskiej Gazety Powiatowej. (scan artykułu prasowego)

- wydawnictwa (rodzaj i nakład);

nie dotyczy

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi.

Nie było żadnych trudności w realizacji interwencji.

VI. BUDŻET NA DZIAŁALNOŚĆ OZ I PZ NA POZIOMIE PSSE

1. Środki finansowe z WSSE

Lp.	Tematyka finansowanego działania / przeznaczenie kwoty	Kwota	Uwagi
1.	0/0	0	
2.			
OGÓŁEM		0	

2. Środki finansowe z PSSE

Lp.	Tematyka finansowanego działania / przeznaczenie kwoty	Kwota	Uwagi
1.	0/0	0	
2.			
OGÓŁEM		0	

3. Środki spoza PIS

Lp.	Tematyka finansowanego działania / przeznaczenie kwoty	Kwota	Uwagi
1.	Quiz „Zgaduj – Zgadula”/nagrody rzeczowe	305, 02 zł.	Urząd Gminy Pokrzywnica
2.			
OGÓŁEM		305, 02 zł.	

4. Inne nakłady (np. otrzymane wydawnictwa, pomoce, nagrody konkursowe itp.)

Nie otrzymywano.

V. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Z przedstawionej oceny stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej wynika, że pomimo istniejących nieprawidłowości nie ma zagrożenia stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

Działania podejmowane przez PIS w ramach bieżącego nadzoru przyczyniają się do utrzymania dobrego stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów.

Niemniej nadal konieczne jest:

- kontynuowanie doskonalenia funkcjonowania systemu RSSFF i RAPEX,
- stosowanie właściwych, obowiązujących aktów prawnych unijnych i krajowych w bieżącym nadzorze nad obiektami żywności i żywienia oraz materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami,
- zagwarantowanie każdej placówce warunków do realizacji zajęć z wychowania fizycznego,
- dostosowanie do obowiązujących normatywów liczby urządzeń sanitarnych,
- wyeliminowanie szkodliwości fizycznych występujących na stanowiskach pracy,
- kontynuowanie nadzoru nad zgłaszalnością chorób zakaźnych i zakażeń m.in. poprzez wnikliwe sprawdzanie rejestrów chorób zakaźnych i zakażeń podczas kontroli placówek opieki zdrowotnej,

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Pultusku
Sławomir Biesiekierski